

REFERENCE TO ATTEMPT ON PRIME MINISTER'S LIFE AT NAGPUR.

Sri K. HANUMANTHAIYA (Leader of the House.—Sir, with your kind permission, I have to bring to the notice of the House an event which has disturbed all of us. As you are aware, and as many members of the House are aware, on Saturday, some rickshawalla by name Babu Rao made an attempt on our beloved Prime Minister's life. Happily for us, nothing happened. In this country, it has become somewhat a fashion on the part of some miscreants to attack people who are doing great public service. So far as this incident is concerned, though the Prime Minister himself has said that it is of minor importance, the whole country received it with great shock. I do not want to make a long speech. As leader of the House, I would only like to convey through you on behalf of this House, that we congratulate our beloved Prime Minister and pray for his long life.

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—On behalf of the Opposition, Sir, we are one with the sentiments expressed by the Leader of the House. We are glad that the precious life of the Prime Minister of India is saved for us. Whatever may be the motives of the miscreant, it is really condemnable that people should resort to such indecent and violent methods to solve their own ends or problems. I am glad that the country is fortunate in that that the precious life of the Prime Minister is saved for the country to serve the masses of India.

Message from the Council.

Mr. SPEAKER.—Before taking up the next item on the agenda, I report to the House that a message has been received from the Legislative Council "that the Mysore Appropriation Bill, 1955, passed by the Legislative Assembly during the current Session and transmitted to the Council has been agreed to without any recommendation."

BUDGET FOR 1955-56—DEMANDS FOR GRANTS.

Disposal of Cut Motion.

Mr. SPEAKER.—Next we shall take up Demands.

I would like to bring to the notice of the House that on the previous day many members expressed that the procedure adopted on that day was not acceptable or not good. Therefore, I brought to the notice of the Hon'ble Members the other day that I will leave it to the House to evolve a procedure which is most convenient and which is acceptable to the majority of the members of the House. We have got today four Demands and 3½ hours at our disposal. Therefore, I will allot one hour for Demand No. 2; three-fourths of an hour for Demand No. 3; three-fourths of an hour for Demand No. 5 and one hour for Demand No. 12. Before taking up the cut motions, I want the opinion of the Hon'ble Members as to what is the best procedure that we can adopt in moving the cut motions or disposing of these demands.

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—Sir, last time, the Secretary of the Opposition Party and the Chief Whip of the Congress Party used to make some selection. I think we may follow that procedure.

Mr. SPEAKER.—Today, you have not selected.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Within about 20 minutes, we can make a selection and give it to you. In the meanwhile, you may take up the cut motions in the order they are printed.

Mr. SPEAKER.—Is it one after another?

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—One after another or as you please. Meanwhile we will sit together and come to a conclusion.

DEMAND No. 2.

8. State Excise Duties.

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

"That a sum not exceeding Rs. 25,44,000 be granted to the Government to defray the charges

(MR. SPEAKER.)

which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1956, in respect of 'State Excise'."

Sri B. P. Nagaraja Murthy is not present. Sri Srinivasa Iyengar also is not present. Sri Gopala Gowda.

I would like to bring to the notice of the Hon'ble Members that we should strictly adhere to one of the procedures. Even on the previous occasions, about three minutes had been allotted to the mover of the cut motion and two minutes to the supporter or the opposer. We will follow that. Otherwise we will not be able to dispose of even one or two cut motions. Therefore, I request the Hon'ble Members strictly to adhere to the time limit.

Sri M. CHICKALINGIAH (Malavalli—Scheduled Castes).—Sri Nagarajamurthy and myself have sent the cut motion, Sir. Can I move it?

MR. SPEAKER.—No. Unless there is a written request.

Working of Prohibition in the State.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ಸಾಗರ).—ಹೊಸ ನಗರ).—ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಗಳು ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧವು ಆರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಈಚೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಂಡವನ್ನು ಇಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಈಚೆಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸೂಚನೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಪಾನ ನಿರೋಧ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪಾನ ನಿರೋಧವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆಯೇ ಅಥವಾ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ, ಅಂಥ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ illicit liquor ತಯಾರು ಮಾಡ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಮತ್ತು ಮಾರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಮತ್ತು ಬೇರೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳ ವ್ಯಾಪಾರಗಳು ಬಹು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು Fines ರೂಪದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಕೋಟಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ವಸೂಲು ಆಗುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಾಗರ, ತರೀಕೆರೆ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಇಂತಹ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು

ಹೇಳುವಹಾಗೆ, ಅವರಿಗೆ ಪಾನನಿರೋಧ ಅಕ್ಕನ ಪ್ರಕಾರ ಜನರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಪಾನನಿರೋಧ ಇಂದಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆಗರವಾಲ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಮಿಷಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕಮಿಷಿಯು ಶ್ರೀರಾಮಮೂರ್ತಿಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಅದೂಕೂಡ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಪಾನ ಮಾಡುವುದು ಅಥವಾ ಗಾಂಜಾ, ಅಫೀಮು, ಸೇವನೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಅದು ತಪ್ಪು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ನಿರೋಧಿಸಿ ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಿ ತಕ್ಕುದನ್ನು, ಎಷ್ಟು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರುವಂತೆ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದು ಅದು ಸಫಲವಾಗದೆ ಅಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಮದ್ಯಪಾನವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು ಎಂಬ ದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನೇಮಿಸಿರುವ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸವನ್ನು ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಪರಿಣಾಮ ಇಂತಹವರ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿ ಕೊಂಡು ಈ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾವು ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೇ ಆಗಲಿ ಇಲಾಖೆಯಾಗಲಿ ತೆರೆತಗ್ಗಿಸತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಕುಡಿಯುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥವನು. ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಕುಡಿಯಬೇಡಿ ಎಂದರೆ, ನಾನು ಕುಡಿಯುತ್ತಾ ಇರುವುದು, ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಜನಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವ ಮಾತಿಗೆ ಬೆರೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಮಾನ್ಯತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ಏನೂ ಪರಿಣಾಮವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಇವೊತ್ತು ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಏಕಲರಾಗಿ ದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೆಪ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಬೊಬ್ಬರನ್ನು ಕೋರ್ಟಿನ ಮುಂದೆ ಹಾಜರು ಪಡಿಸಿ ಜುರಾನೆ ಹಾಕಿ, ಕಠಿಣಿ ಇದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ವ್ಯಾಪಾರವಾಗಿದೆ. ಇದು ಶೋಚನೀಯ ವಾದ ಅಂಶ. ಎರಡನೆಯದು ಕುಡಿಯುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಕಲಿತಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಕೆಲವು lac polish ಮುಂತಾದವಕ್ಕೆ ನಿಂಬೆ ಹುಳಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕೆಡಕು ಉಂಟುಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಮಾದಕ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕುಡಿದು ಮೋಗಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಆರೋಗ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೂರನೆಯ ಅಂಶ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇರುವ ವರಮಾನ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು sales-tax ಮುಖಾಂತರ ಸಾವು ಸರಿದೂಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಹೆಂಡ ಎಲ್ಲ ಬೇಕಾದರೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. " ಹೊಳೆ

ಎಲ್ಲಾ ಹೆಂಡ; ಕುಡಿಯದೆ ಇದ್ದವನೇ ಪಾಪಿ” ಎಂದು ಗಾದೆ ಹೇಳುವಂತಾಗಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—I do not know whether the House will agree with Sri Gopala Gowda.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಕುಡಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಹೆಂಡ ಎಷ್ಟು ಹೇರಳವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಶನಿವಾರ ಮದ್ಯಾಹ್ನ ನಂದೆ ಕಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕುಡಿದು ಸೋಮವಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

Sri H. SIDDHAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—Figures show that the drinking population is only 10 per cent.

1 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ 10 per cent ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನೋಡುವವರಿಗೆ ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ, ಹಿಂದೆ prohibition ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದ ಕಾಲಕ್ಕೂ, ಈಗಿನ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ, ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಹೆಂಡ ಮಾರಬಹುದಾದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿಬರುವುದೂ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುವುದೂ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹೌದು, ನೀವು ಹೇಳುವುದರಿಂದ, ಕುಡಿಯುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ದೆಯೆಂದೇ ಇಬ್ಬುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—There is no decrease in the sale amount.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—Sale ಮೊಬಲಗು ಕಡಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಅದು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಂಶವೇ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಇದನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆತಂದು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೊಡೆದುಹಾಕಬೇಕು. ಕುಡಿತ ಹೀಗೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಬಹುಶಃ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣವನ್ನೂ ಕೊಡಬಹುದು. ಕುಡಿಯತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಫುಷ್ಟಿ ಕರವಾದ ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಹೀಗೆ ಕುಡಿಯುವುದರಿಂದ ನಾಳೆಯದಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಶಕ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೂ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿ, ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ತತ್ವಕ್ಕೆ ನೀವು ಕಟ್ಟುಬಿದ್ದಿರುವುದೇ ಆದರೆ, ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಬರೀ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ನೆಚ್ಚಿಕೊಂಡರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನ ವಾಗಲಾರದು. ಅವರಿಗೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ರೀತಿ ಕೇವಲ ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವೆನಿಸುತ್ತಿ ಬಂದಿದೆ. ಅವರಿಂದಲೇ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಿ improve ಮಾಡಲಾಗದು ಇದು ಶತನಿದ್ವವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಿ ಕುಡಿಯತಕ್ಕವರು ಯಾರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು discourage ಮಾಡುವುದೂ illicit distillation ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದೂ ಅವಶ್ಯಕ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಾಧ್ಯಕಂಡು ಬಂದರೆ ಸಂಸಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಜಾರಿಗೆ ತರುವ

ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಈಗಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅರಸೀಕೆರೆಯವರಿಗೆ ಕುಡಿಯಬಹುದು ಮುಂದೆ ಕುಡಿಯಕೂಡದು” ಎನ್ನುವುದು ತೀರಾ ಆಭಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಅಷ್ಟೇ. ಏಕೆಂದರೆ ಅರಸೀಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿದು ರೈಲ್ ಹತ್ತಿದರೆ ಬೇರೂರಿಗೆ ಬಂದರೂ ಅವನಿಗೆ ಮತ್ತೇ ಇಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕುಡಿದಿದ್ದಾನೆಂದು ಹೇಳಿ ಬೇರೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದರೆ ಅವನು ಅರಸೀಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿದನೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಡಿ.ಎಸ್.ಪಿ.ಗಳ ಸ್ನೇಹಿತರು ಭಾರಿ ಕಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಟಲ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥವರನ್ನು ಈ ಸಣ್ಣ ಪೊಲೀಸಿನವರು ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ತಡೆದರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ವರ್ಗವೇ ಏನೋ ಆಗುವುದು ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೂಕು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ (ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನಾಮಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಪಾನನಿರೋಧ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದೆಯೆಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಅಲ್ಲ ಇಲ್ಲ ಕೆಲವು ಲೋಪ ದೋಷಗಳೇನೋ ಇರಬಹುದು. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರವಾರ್ ಕಮಿಷಿಯವರು ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ನೋಡಿರಬಹುದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ merits ಮೇಲೆ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಯಾರೂ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ತರಕೂಡದೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಇನ್ನೂ strict ಆಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಅಷ್ಟೇ. ಏಕೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ನಾವು ಪಾನನಿರೋಧದ ಫಲವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎಷ್ಟೋ ಹರಿಜನ ಕಾಣ್‌ಪರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನವಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಹೊರಬಿದ್ದಿರುವ ಜನಾಭಿ ಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾವು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ಪಾನನಿರೋಧವು ಬಹಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದೆಯೆಂದು ವ್ಯಕ್ತಪಡುತ್ತದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಆ ಜನರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿದೆಯೆಂದು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಎಷ್ಟೋ ಕುಟುಂಬಗಳವರು ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ತಂದು ನುಣ್ಣವಾಗಿ ಕಲಹಗಳಿಲ್ಲದೆ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಪೀಡಿತರು ರೂಪವಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ crimeಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಪಾನನಿರೋಧ ನೀತಿಯ ಫಲವಾಗಿಯೇ ಎಂದೂ ಕೂಡ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇದು ಇನ್ನೂ ಜಯಪ್ರದವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಬರೀ ಪೊಲೀಸ್ ನವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಹಕಾರ ದೊರೆಯಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಮತ್ತು ಮುಲ್ಕ ಗೋಪಿಂದರದ್ವಿ ಯಂಥವರು ಪೊಲೀಸಿನವರ ಜೊತೆಗೆ, ಸರ್ಕಾರದವರ

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.)

ಜೊತೆಗೆ ಸಹಕರಿಸಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಡುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ರಾಜ ಗೋಪಾಲಚಾರಿಯವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಸರಿಯಾದ public opinionನ್ನು create ಮಾಡುವುದೂ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು. ಅಂಥದರ ಇವರು ಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಾದರೂ, ಏನು ! ಸರ್ಕಾರದ ವರು ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೂ ಕೊಂಡರೂ ವಿರೋಧಪಕ್ಷ ದವರೇನಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು oppose ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಏನಾ ಯಾವ ಹೆಜ್ಜಿನ ಸಹ ಕಾರವೂ ಅವರಿಂದ ದೊರೆತಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗ ರಾರದು.

ಶ್ರೀ ಮುಲ್ಕು ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿ (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ).— ಬಿಳಿಚೂಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರಲ್ಲಾ, ಏನು ಮಾಡುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಕುಡಿಯುತ್ತಿರಬಹುದು, ಕೆಲವು ಉತ್ತಮ ವರ್ಗದವರು. ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದರಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಾದರೂ ಬಡ ಜನರು ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಲಹೆ ನಾನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಕುಡಿಯುವ ಅಭ್ಯಾಸವಿರುವ ಪೊಲೀಸ್ ನವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೂಡದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೋದ ಸಾರಿಯೂ ನಾನು ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಆದರೂ ತಾವು ಗಮನಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭ ವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲವು ಜನರು ರಾಧ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪೊಲೀಸನವರೊಡನೆ ಮನಸತ್ತು ನಡೆಸಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಡು ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಿಸಲು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ಅಭ್ಯಾಸವಿರುವ ಪೊಲೀಸನವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಾಕಿಕೂಡದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಇಂಥವರು ಕುಡಿಯ ತಕ್ಕವರು ಎಂದು ಯಾರು ಹೇಳುವವರು ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಅಮೇರೆ, ಪಾನನಿರೋಧದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಚಾರಕಾರ್ಯ ನಡೆಸುವುದೂ ಅತ್ಯಾ ವಶ್ಯಕ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿನವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಚಾರ ಕೈಂದು ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಚಾರ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಹರಿಜನರ ಹಟ್ಟಿ, ಮಾದಿಗರ ಹಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕುಡಿಯಕೂಡದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ನಡೆಸಿದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಹಾಯ ವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ).—ಮೂಡಿಗೆರೆ—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—A point of order, Sir; ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹರಿಜನರ ಹಟ್ಟಿ ಮಾದಿಗರ ಹಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೋಗಿ ಪ್ರಚಾರಮಾಡ ಬೇಕೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹರಿಜನರು, ಮಾದಿಗರು ಮಾತ್ರವೇ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆಂದು ಅರ್ಥ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಅವರು ಹೇಳಕೂಡದು.

MR. SPEAKER.—You are correct. He should not make any insinuation.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ನಾನು ಸರೈ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದನೇ ಹೊರತು, ಆ ರೀತಿ ಯಾವೊಂದು

ಪಂಗಡದವರ ಮೇಲೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೇಳಿದವನಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು 1951-52ರ ಮತ್ತು 1954-55ರ ಅಂಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ಕುಡಿತ ಒಂದಕ್ಕಿರದರಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಜಾಸ್ತಿ ಕೇಸು ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಪಾನ ನಿರೋಧ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಜಾಸ್ತಿ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆ ಸಾರಾಯಿ ತಯಾರುಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಜಾಸ್ತಿ ಕೇಸುಗಳಾಯಿತೆಂದು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರೇನೋ ವಾದ ಮಾಡಬಹುದು. ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೂ ಇಷ್ಟೇ. ಪಾನನಿರೋಧ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆಯಾದರೂ ಕೇಸುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಿರಬಹುದು. ಇದ ಕೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಈಗಿರತಕ್ಕ Prohibition Act ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದಿರುವುದು. ನೀವು ಕೊಡತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆ deterrent ಆಗಿರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈಗೇನೋ ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ note ನಲ್ಲಿ amendment ತರುತ್ತೇವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಅತಿ ಜಾಗೃತಮಾಡಿ ಕುಡಿಯುವವರಿಗೆ ಭಯಪಂಚಾಗು ವಂತೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವಂತೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರ ಬೇಕೆಂದೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರೂ ಸಹಕರಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು(ನಲಮಂಗಲ).— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವರ್ಷ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರ ಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾನು ಈ ಬೋರ್ಡ್ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಎಲ್ಲಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಿ ಗಿಂತಲೂ Major ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು; ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಆಡಳಿತ ಕೇಂದ್ರ ಬೆಂಗಳೂರಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿ ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳೂ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಗಳೂ ಇದ್ದು ಕೂಲಿಗಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ, ಹಾಗೂ ಬಡವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಿರುವುದರಿಂದ, ಇಂಥ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಅನೇಕ ಜನ ಬಡವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆಡಳಿತ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಪಾನನಿರೋಧ ಯಾವ ರೀತಿ ಯಶಸ್ವಿ ಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಕುಂದುಕೊರತೆ ಗಳನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಷಯವೂ ಕೂಡ ಮನದಟ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಬೇರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಪಾನ ನಿರೋಧದ ಅನುಕೂಲ, ಅನಾನುಕೂಲ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲೂ ನಾನು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ— ಹಾಲ ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಜನ್ಮ ಒಟ್ಟೂ, ರಾಮ ನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧವಿರುವುದನ್ನು ಇತರ ಒಂಭತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೂ ಮುಂದುವರಿಸಿ, ಆಡಳಿತ ಕೇಂದ್ರವಾದ ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸ ಬಹುದು. ಈ ವರ್ಷವೇ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Introduction of Neera.

Sri H. C. LINGA REDDY (Malur).—The cut motion that I have tabled is to discuss the necessity for the introduction of Neera. The very fact that a few more friends have tabled the same cut motion shows the overwhelming opinion in favour of the introduction of the liquid Neera in our prohibition system in the State. No doubt, prohibition has been working and I am sure it has been working satisfactorily in many places, though the Hon'ble the Minister admits that it is a failure.

Sri T. CHANNIAH (Minister for Local Self-Government and Public Health).—I did not admit at any time that it is a failure.

Sri H. C. LINGA REDDY.—In answer to questions put by some members, there was such admission. At any rate, I am glad I get no such admission from him. We have already introduced prohibition in six districts and whether we have to introduce prohibition or not in other parts of the State, I think, will depend upon the report that will be given by the Agarwala Committee. But in the Constitution we have it as a fundamental principle and we are committed to prohibition. But, as an alternative, if prohibition should work quite successfully, we have got to give a substitute to those who are addicted to drinking and I think it is for want of a substitute for those who are addicted to drinking that we find here and there that prohibition is not working satisfactorily. It is stated even by expert doctors that Neera is a drink that will be very healthy. It has vitamins and after all, what is this Neera? It is unfermented liquid essence of either cocoanut tree or palmyra tree from which toddy is extracted. It is very healthy and Government also will be getting some income. Now on account of prohibition it is a great loss to the Government and if Neera were to be introduced, because it will be a cheap liquid from the drunkard's point of view also, the Mysore Government will be getting some money. Therefore, I think it is very essential that the Government should make up its mind to introduce Neera. I am told that

the Government have already introduced Neera in Chitaldrug District. The Government are in a position to say whether it is successfully working or not. In other parts of India also we hear some agitation for the introduction of Neera.

Extension of prohibition to Malavalli Taluk.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ (ಮಳವಳ್ಳಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಳವಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮದ್ಯಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಆವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಈ ಮೊತ್ತಾ ನೂಚನೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ನನಗೊಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಅನುಮಾನ ಬಂದುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆದು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ನೂಚನೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಈಗ ಮಳವಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ತಾವು ಏಕೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ—ಕೊಯ್ ಮತ್ತೊರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದು ಗಡಿಯಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಈ ಜನ್ಮ ಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಳವಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಗಡಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಎರಡು ಗಡಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕುಡಿತದ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಂಡಿರುವಂಥವರು ಈ ಮಳವಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲೇ ಕುಡಿದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಈ ಕುಡಿತದ ಚಟಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲೇ ಬಂದು ಖಾಯಂ ಆಗಿ ನೆಲೆನಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಜನಗಳು ಬರುವುದಿರಲ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಜನರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಇಲ್ಲೇ ಅನೇಕ ದಿವಸಗಳವರೆಗೂ ಕ್ಯಾಂಪ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಇಲ್ಲಿ ಈ ಕುಡಿತದ ಚಟಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲೇ ಉಳಿದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇವರ ಕಾಟ ವನ್ನಂತೂ ಹೇಳತೀರದಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಹೊರತು ಆ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವುದು ನಿರ್ವಿವಾದವಾದದ್ದು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಳವಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಒಂದು ಕಡೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಿಸ್ತರಣ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಈ ಸಮಾಜ ಕಂಟಕವಾದಂಥ ಕುಡಿತದ ಅವಕಾಶಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರ ನೀತಿ ಅನಮಂಜನವೆಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ತರಣಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡದವರ ಏಳಿಗೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗತಕ್ಕಂಥ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಈ ಪಾನನಿರೋಧ ವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಾರದಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ಒಂದ ಕೊಂದಕ್ಕೆ ತೀರಾ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಈ ಬಾಬಿನಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಹಣ ವಾದರೂ ಬಹಳ ಕಡಮೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ.)

ನಲ್ಲಿ ಈ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೇ ಇವರು ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 25ರಷ್ಟು ಇದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಒಂದು ಶಾಸನಸಭೆಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಕೋಟಿನವರೇ ಅಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಈ ಮಧ್ಯಪಾನವು ಅಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದಲೂ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೊಂದರೆಗಳೂ ಮತ್ತೆ ನಷ್ಟಗಳೂ ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾದಂಥ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯನವರೂ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಒಂದು ಹರಿಜನ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದಂಥ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿತ್ತು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಾತೀಯ ಭೋಜನ ಕೂಟ ಒಂದನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ಯತೆಯ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಆ ಭೋಜನ ಕೂಟವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಂಥ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ 50 ಗಜಗಳ ದೂರದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಹೆಂಡದ ಅಂಗಡಿ ಕೂಡ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದಂಥ ಜನಗಳ ಪೈಕಿ ಕೆಲವರು 'ಈ ಅಂತರ್ಜಾತೀಯ ಭೋಜನ ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ, ನಾವಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ತಯಾರಾಗಿ ದ್ದೇವೆ. ದೇಶ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದಲ್ಲವೂ ಸರಿಯೆ. ಆದರೆ ಆ 50 ಅಡಿಗಳ ದೂರದಲ್ಲೇ ಇದ್ದಂಥ ಹೆಂಡದ ಅಂಗಡಿಯಿಂದ ಈ ಹರಿಜನರು ಹೆಂಡ ಕುಡಿದು ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಊಟಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತೆ ಎಂದು' . . .

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಬೇರೆ ಜಾತಿಯವರು ಹೋಗಿ ಕುಡಿದುಬಂದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಊಟಮಾಡುವುದಕ್ಕಾದರೆ ಆಗುತ್ತೆ ದೆಯೋ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ.—ಇತರ ಕೋಟಿನಲ್ಲೂ ಕುಡಿಯತಕ್ಕವರಿಬಹುದು. ಯಾವ ಕೋಟಿನವನಾದರೂ ಸರಿಯೆ ಕುಡಿದರೆ ದುರ್ವಾಸನೆ ಬರುವುದು ಬಂಡಿತ ಮತ್ತು ಅಸಹ್ಯವಾಗುವುದು ಸಹಜ ; ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಕುಡಿಯತಕ್ಕವರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ಅವರು ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿದರೂ ಅವರ ದುಡಿಮೆ ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅದಕಾರಣ ತಾವು ಇವರನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಭ್ಯರ್ಥನೆಗೆ ತರಲೇ ಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಇದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ತಾವು ಕೂಡಲೇ ಈ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಾವು ಆರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ವ್ಯಯವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ತಾವು ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ತರಣಾ ಯೋಜನೆಯೂ ತುಂಬ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೆ ಆ ಮಳವಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದಂತೆ ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕ ಮತ್ತು ಜರೂರಾದುದೆಂದು ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Representation of Backward and Depressed classes in Central Excise Services.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಪೋತಾ ಸೂಚನೆಯು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ—“ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಎಕ್ಸೈಜು ಇಲಾಖೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಪೆಡ್ಯೂಲ್ ಜಾತಿಗಳಿಗೂ ಸೇರಿದ ಉಮೇದುವಾರರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಎಕ್ಸೈಜು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ” ತಂದ ಸೂಚನೆ ಎಂದು,

1-30 P.M.

ಸ್ವಾಮಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಎಕ್ಸೈಜು ಇಲಾಖೆಗೆ ನೌಕರರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಹೊರಗಿನವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಎಕ್ಸೈಜು ಇಲಾಖೆಯವರು ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಪದವೀಧರರೂ ಮತ್ತು ಪದವೀಧರರಲ್ಲದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಎಕ್ಸೈಜು ಬಾಬಿ ನಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಬೀಳತಕ್ಕ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಜನರನ್ನು ಪುನಃ ಭರ್ತಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಸೂಕ್ತ ಏರ್ಪಡನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಈ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಎಕ್ಸೈಜು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಖಾಲಿಬೀಳತಕ್ಕಂಥ ನೌಕರಿಗಳ ವಿಚಾರವೇ ಯಾರಿಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಬೀಳುವಂಥ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿ ಗೆಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಫಾಯಿಫ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರೂ ಕೂಡ ಆ ಇಲಾಖೆಯ ನೌಕರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಜಾಹಿರಾತನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವಂಥ ಏರ್ಪಡನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮಗೆ ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ಆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸ್ಥಾನಗಳು ಖಾಲಿ ಇವೆ ಎಂಬುದೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಈ ವಿಚಾರ ಯಾರೋ ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೋ ಅವರೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಾಕಿಯವರಿಗೆ ಅದರ ವಿಚಾರವೇ ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಗಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರ್ವರಿಗೂ ಒಂದು ಸಮಾನಾವಕಾಶ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾನು ಈಗ ಈ ಪೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ—ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ ಸ್ವಾಮಿ.

Mr. SPEAKER.—You have agreed to move only one.

Corporation to be empowered to issue Excise Licences.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತರಾಮ್ (ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನನ್ನ ಪೋತಾ ನಿರ್ಣಯವು ಕುರಿತಿಯಾಗಿದೆ—“ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಹೆಂಡದ ಮತ್ತು ಮಾದಕ ದ್ರವ್ಯಗಳ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೂ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ.”

ಸ್ವಾಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಸಿಟಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮತ್ತು ಧರ್ಮರಾಯನ ಗುಡಿ ನವೀಕರಣ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಹೆಂಡ, ಸಾರಾಯಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಮಾದಕ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಂಗಡಿಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ತತ್ಕಾಲಕ್ಕೆ ಈ ಸಿಟಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನ ಬಳಿ ಮತ್ತು ಅಧರ್ಮರಾಯ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಬಳಿ ಈ ಹೆಂಡದ ಅಂಗಡಿಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಜನರು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು, ಅಂಗಡಿ ಬೀದಿಯ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಂಡ ಕುಡಿಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ತಿರುಗಾಡತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ‘ಅಸೀಸಿ’ ಎನ್ನುತ್ತದೆ. ಜನರಾದರೋ ಇಂಥ ನಾಗರಿಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕ್ರಮಪಡಿಸಬಾರದೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಬೀದಿಪಾಪಗಳಿವೆ. ಈಗ ಈ ಹೋಟಲುಗಳೂ ಇವೆ. ಇಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಬೆಂಚ್, ಕುರ್ಚಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒದಗಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಪಾಪಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕುಡಿಯತಕ್ಕಂಥ ಜನಗಳಿಗೊಂದು ತರೆ-ಮರೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಂಥ ಒಂದು ನ್ಯಾಯವಸ್ಥೆ ಈ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಆ ಜನರಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲ ಕುಳಿತು ಆ ಹೆಂಡಸಾರಾಯಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಆ ಪ್ರದೇಶ ಬಹಳ ಕೊಳೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಅಸೀಸಿ ಎನ್ನುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಇಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ನಿಗಾ ಕೊಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರಿಗೆ ಈ ಹೆಂಡದ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ ಹಕ್ಕುಕೊಡುವುದು ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರಿಗೂ ಒಂದು ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹೆಂಡದ ಅಂಗಡಿಯ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಅವರ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ತೆರೆಮರೆಗಳಿರುವಂತೆಯೂ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಂಚ್, ಕುರ್ಚಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿರುವಂತೆಯೂ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ತುಂಬ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಈ ಪಾನನಿರೋಧ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವಂತಹ ಇಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಗೇನೂ ಇದು ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೂ ಕೂಡ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನು ಪಡೆಯು

ವಂಥ ನಿರ್ಬಂಧ ಹಾಕಿದರೆ—ಆಗ ಹೆಲ್ತ್ ಇಬಾಪೆಯವರು ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಗಾ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ನಾನು ಮೇಯರ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಅನೇಕ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದೆನು. ಆದರೆ ಆಗ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಈ ಕೆಲಸ ನಡೆಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನೀಗ ಈ ಪೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತುಂಬ ನಿಗಾಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Before going to the next cut motion in the name of Sri Papanna, I may state that it relates to a different matter. We shall ask some more members to speak on the prohibition policy.

Introduction of Prohibition in Arasikere Taluk.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ (ಕಡೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ದೇಶಾದ್ಯಂತವೂ ಒಂದೇ ಬಾರಿಗೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರ ಪೈಕಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ. ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತತ್ವದ ಪ್ರಕಾರವೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನಾದ್ಯಂತವೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ನಾವು ಹಿಂದೆಯೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನಾವೀದಿಪನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದೇನೆಂದು ನೋಡಿದರೆ—ಇದು ಅರ್ಧಪ್ರಕಾರವಾದ ಕೈಬಿಟ್ಟಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ಯಾರು ಹಿಂದೆ ನಿತ್ಯವೂ ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅವರು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಹೊಸದಾಗಿ ಕುಡಿಯುವವರು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಭಾಷಣಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲವಿಲ್ಲ. ಏನು ಹೇಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಎರಡು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.—ಅರಸೀಕೆರೆ ಮತ್ತು ಹಾನನ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದಾವಣಗೆರೆಗೂ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೂ ಮಧ್ಯೆ ಅರಸೀಕೆರೆ ಇದೆ. ಈ 150 ಮೈಲಿ ಆಚೆಗೊಂದು ಈಚೆಗೊಂದಿದೆ. ಅರಸೀಕೆರೆಯ ಗಡಿ ಅಂಗಡಿ ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ಮೈಲಿ ಇರುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಅರಸೀಕೆರೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇನ್ನೂ ಅನುಕೂಲ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಂದ—ಕದ್ದು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಪೊಲೀಸರ ಹತ್ತೋಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಅವರೇ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕಳೆದ ಫೆಬ್ರವರಿ 3ನೆಯ ತಾರೀಖು ಮಂಗಳವಾರ ಕಡೂರು ಟೌನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಮ್ಮನವರ ಹಬ್ಬವಾಯಿತು. ಆ ಹೊತ್ತೂ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ಮೂವತ್ತು ಜನರು ಕುಡಿದು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳು ಆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪೊಲೀಸಿನವರೂ ಸೇರಿದ್ದರು. ಆಮೇಲೆ ಪೊಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಹೇಳಿದಾಯಿತು. ಅವರು ಬಂದೊಬ್ಬರು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರ

(ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ.)

ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಕೆಸುಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಜುಲೈನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬಂದಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಹಣ ಪೊಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ದಂಡ ವಸೂಲಾದ ಹಣ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣದಷ್ಟೇ ಆಗಿದೆ. ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಖರ್ಚು ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಜಿಲ್ಲಾ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವರಾರರನ್ನೂ ಚೇರ್ಮನ್ ಮಾಡಿ ನಾಲ್ಕೈದುಮಂದಿ ಖಾಸಗಿ ಜನರನ್ನು ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಎರಡು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರೆಂಬುದೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಡೂರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಕೂಡ ವಿಷಯವು ನೆರವು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದವು. ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಪೊಲೀಸ್ ನೌಕರರನ್ನು ವರ್ಗಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವೆಂದು ಹೇಳಿದವು. ಈ ಹೋಬಳಿಯಿಂದ ಆ ಹೋಬಳಿಗಳಿಗೆ, ಆ ಹೋಬಳಿಯಿಂದ ಈ ಹೋಬಳಿಗೆ ವರ್ಗಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೊರತು ದೂರ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅರಸೀಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ತಾಲ್ಲೂಕು ಜಿಲ್ಲಾ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಅವರಾರರು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮೀಷನರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲ. ಅಂತೂ ಕೂಡಲೇ ಅರಸೀಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸಪ್ಪನವರು ನೀರಾ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಂಗಾರಡ್ಡಿಯವರು ಅದನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಪಾನನಿರೋಧ ನೀತಿಗೂ ವಿರೋಧವಾಗಲಾರದು. ಅಲ್ಲದೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗೆ ಹಣ ಕೂಡಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಖೋತಾ ಸರಿದೂಗಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಇದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಇದು ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ತೃಪ್ತಿ ಕರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೂ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರಷ್ಟೋ ಜನ 'ಆರೋಗ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿದೆ, ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಉಳಿದ ದಿಸ್ತ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು. ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೀರಾ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಅನುಕೂಲ, ವರಮಾನವೂ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ (ಬಸವನಗುಡಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಮೂರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಹೆಂಡ ಮತ್ತು ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ದೂರುಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಬಂದಿವೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಬಡವರು, ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರು ಇರತಕ್ಕ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಈ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ದೂರ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯ ಅನೇಕಸಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಹತ್ತಿರವಿರುವುದನ್ನು ಬೇರೆಕಡೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕವೇಳೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀರಾಮಪುರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಾರರಿರುವ ಕಡೆ ಒಂದು ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದುವೇಳೆ ಸರಿಯಾದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗದೇ ಹೋದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಾದರೂ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ

ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ನಗರದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರಿಂದ ಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮತ್ತು ಈ ಹೆಂಡ ಮತ್ತು ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೂ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವರ್ಷವೇ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ನೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ (ನೆಲಮಂಗಲ—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಪಾನ ನಿರೋಧದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹೆಂಡದಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಸೇರಿಕೊಂಡು ತೊಂದರೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು ತಿಳಿಸಿದರು. ನಮ್ಮ ನೆಲಮಂಗಲದಲ್ಲಿರುವ ಹೆಂಡದ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಸುಮಾರು ಏಳೆಂಟುನಾರು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿಕಳುಹಿಸಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದು ತ್ಯಾಮಗೊಂಡಲಿಗೆ ಹೋಗುವವರೂ, ನ್ಯೂಲು ಮಕ್ಕಳೂ, ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರೂ ತಿರುಗಾಡುವ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಕುಡುಕರ ಕಾಟವನ್ನು ನೋಡಿ ಈ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಯಾದರೂ ಹಾಕಬಾರದೇ ಎಂದು ಅನೇಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ದೂರ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೂಲಿನಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದೂರದಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕವೂ ಇಲ್ಲ. ದೂರ ಹಾಕಿದರೆ ಕುಡಿಯುವವರು ಕಡಮೆ ಆದಾರೆಂಬ ಶಂಕೆ ಒಂದುವೇಳೆ ಇದ್ದರೆ, ಇದು ಪಾನ ನಿರೋಧ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನೆಲಮಂಗಲದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕುಡುಕರ ಸಂಭಂದದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಘಟನೆ ನಡೆದು, ಪೊಲೀಸರೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ಸಂಸಾರದ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ ನಡೆದು, ಅಕ್ರಮ ವರ್ತನೆಯಿಂದ ನಡೆದರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನೆಲಮಂಗಲ ಟವರ್ನಲ್ಲಿ ಕೋರಾಹಲವೆದ್ದಿದೆ. ಅದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಪೊಲೀಸಿನವರು ತಾವೂ ಏಕೆ ಕುಡಿಯಬಾರದು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಬಂದಿದೆಯಂತೆ. ಅಂತೂ ತಪ್ಪುತನಕ್ಕೆ exemplary ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನಾವೇ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ದೈವಕೃಪೆಯಿಂದ ಅನುಕೂಲ ಸಂದರ್ಭ ಈಗ ಬಂತು. ಮಾನ್ಯ ಆಬ್ಬಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತ್ಯಾಮಗೊಂಡು ಮತ್ತು ನೆಲಮಂಗಲದಲ್ಲಿರುವ ಸೇಂಟ್ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಬೇರೆಕಡೆ ಹಾಕಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಪೊಲೀಸಿನವರು ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಉಗ್ರವಾದ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ (ಕಿರಿಯೂರು—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಪಾನ ನಿರೋಧದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆ. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪಾನ ನಿರೋಧ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಟಲ್ಲಣ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈಗ ನಿಕ್ಕರ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಹೆಂಡ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು

ನೀರಾ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದೇ ಎನಾ ಕುಡಿಯುವ ವರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆ. ಜಿ. ಎಫ್. ಭದ್ರಾವತಿ ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದೇಹತ್ತಮದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಕುಡಿಯದೆಯಿದ್ದರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಆದಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿ ನೀರವನ್ನಾದರೂ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದರೆ, ಅಂಥ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬಹುದೇ ಎನಾ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಜನರು ಹೆಂಡಕ್ಕೆ ಬದಲು ನೀರಾ ಕುಡಿಯುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿ ಅಮೇಲೆ ಹೆಂಡ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಕುಡಿಯದೆಯಿರುವ ಜನರೂ ಕೂಡ ನೀರಾ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹಿಂದೆ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರು ಯಾವ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಬೆಳಗ್ಗೆ ನೀರಾ ಆಗಿರುತ್ತದೆ, ಅದೇ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಹೆಂಡವಾಗುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವವರು ತಮಗೆ ಹಣ ಬಂದರೆ ಸಾಕೆಂದು ಕೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ಎನಾ ತತ್ವದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನೀರಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದೂ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಒಂದೊಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಮೂರು ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಆದರೂ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಿ ಸಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ವಾಗ್್ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇದುವರೆಗೆ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ; ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ (ಅರಕಲಗೂಡು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಹೇಳಿದವಾದ ಉತ್ತರೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳೂ ಹಿಂದೆ ಹೆಂಡದಿಂದ ವಿಪರೀತ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರೂ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾರಾಣ್ ಅಥವಾ ಎಂಟಾಣ್ ಭಾಗ ಪಾನನಿರೋಧ ಜಯಪ್ರದವಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ಇವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹದಿನಾರಾಣ್ ಭಾಗ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಹನ್ನೆರಡಾಣ್, ಹದಿನಾರಾಣ್ ಭಾಗ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ. ಕೀಗಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ತಪ್ಪುಭಾವನೆ. ನಾನು ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ವಿವರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೈತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಈ ಪಾನ ನಿರೋಧ ನೀತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ತರೇಮಾನದಲ್ಲಿ ಇದು ಹದಿನಾರಾಣ್ ಜಯಪ್ರದವಾಗಿದೆಯಿದ್ದರೂ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕುಡಿಯುವವರು ಕದ್ದು ಕುಡಿದರೂ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾದರೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜಯಪ್ರದವಾಗಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಈಗಾಗಲೇ ಜಯಪ್ರದವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹನ್ನೆರಡಾಣ್ ಜಯಪ್ರದವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಕಳೆದ ಮೂರು ಭಾನುವಾರಗಳಿಂದ ಹರಿಜನ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಾನು ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು, ಪಾನ ನಿರೋಧದಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ

ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ, ನಿಮಗೆ ಈ ಪಾನ ನಿರೋಧದಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಪೂರ್ಣ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾಗ 'ಎಲ್ಲ ಜನರೂ, ಹೆಂಗಸರು ಗಂಡಸರಾದೆಯಾಗಿ, ಪಾನ ನಿರೋಧ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯವಾದುದು, ಕೆಲವರು ಚಟದಿಂದ ಕುಡಿದರೂ ಕೂಡ ಬಹು ಜನರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ; ಅನೇಕರು ಹಿಂದೆ ಬಟ್ಟೆಬರೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹಾಕದೆಯಿದ್ದವರು ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟಮೇಲೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಾನನ್ಸ್, ಉಳಿನುತಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಬಾರದು' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರೂ ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—On a point of information. ಕಳ್ಳಭಟ್ಟ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಅನೇಕ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಯಾರು ಯಾರು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರೋ ಆ ಜನಗಳು ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ point. ಅಗರಪಾಲ ಕಮಿಷನರಿವರು ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವಿಷಯ ಕಂಡುಬರುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈಗ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ direct ಆಗಿ ಲುಕ್ಕಾನು ಆಗುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಯಾರು ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅವರ ಸಂಪಾದನಾಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ indirect ಆಗಿ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು, ಈ ದಿನದ ತಾಯಿ ನಾಡು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ Planning Commission ಅವರು ಈ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಸಂಸ್ಥಾನಾಧ್ಯಂತಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಉದ್ದೇಶಪಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಓದಿದೆನು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ (ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಪಾನನಿರೋಧ successful ಆಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಾವು ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಆಗಲೇ ಅದನ್ನು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿತ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಯಾರು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇಚ್ಛಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೋ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿದ್ದರೆ ಆಗ ಈ ಕಾರ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ successful ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಹಟವಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನು successful ಆಗಿ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥ ಕಡೆ Vigilance Committeeಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಾರದು? ಯಾರು ಇದರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ವಿಶ್ವಾಸ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಾರದು? ಜನರ ಸಹಕಾರ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅವರ ಸಹಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ಅದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಚನ್ನಗಿರಿ).—ಇನ್ನಷ್ಟು corruption ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ!

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಅದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನನಗೆ ತೋರುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. Corruption ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಈಗ corruption ಕಮ್ಮಿ ಇಲ್ಲ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ 'ಇಂತಹ ಕಡೆ ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಬುದ್ದಾಗಿ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ, ಏನ್ಸಿ' ಎಂದರೂ ಅವರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. Successful ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ? ಕೆಲವರು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ರೈಲುಲ್ಲ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೂ ದುಡ್ಡಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದವರು ಈ ದಿವಸ 40-50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಹುಕಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡರು ಹೋದವರೂ Budget ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಪಾನನಿರೋಧ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಪವಿತ್ರ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇರಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಏನೇ ಆಗಲಿ ಇದನ್ನು successful ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವನೆ ಬೆಳೆಯದೆ ಇದ್ದರೆ ಇದು successful ಆಗುವುದು ಕಷ್ಟ. ಕುಡಿಯತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದರಿಂದಲೂ, ಯಾರಿಗೆ ನಿಷ್ಕೆಯಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ವಹಿಸುವುದರಿಂದಲೂ ಇದು ಹೀನಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ successful ಆಗುವಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ (ಶಿವಮೊಗ್ಗ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅನೇಕರು ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿ ಯಲ್ಲರತಕ್ಕಂಥ ನ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಜಯಪ್ರದವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ದೋಷಾರೋಪಣೆ ಹೊರಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಯಾರು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಇಲ್ಲ ಕುಡಿಯತಕ್ಕಂಥವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಥವಾ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೆಳದರ್ಜೆಗೆ ಇಳಿದು ಜನರ ಹಣವನ್ನು exploit ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ದುರ್ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ? 10-20-30 ಕೇಸುಗಳಾಗಿ 20 ಸಲ ದಂಡಾ ಕೊಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಪುನಃ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ಬರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ. ಅವರಿಗೆ ಅಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ಎಲ್ಲಿದೆ ಬಂತು? ಎಷ್ಟು ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಮೊದಲು ಕೂಲಿ ಮಾಡುವ ಜನಗಳು ಮೋಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ತಂದು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಫೀಸರುಗಳು ಇವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ ಎಂದು ಅನುಮಾನ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಿಯಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಆಗ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾನೂನುಬಾಹಿರತಕ್ಕಂಥ ನಿಯಮವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕು. 10-20 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು fine ಹಾಕದೆ 1,000 ರೂಪಾಯಿವರೆಗೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಅನೇಕ ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ punishment ಆಗಿದ್ದರೆ, ಅವರ ಅಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಯುವತನಕ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದು ಇಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ deportation ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಕೇಸು ಹಾಕುವುದು, 10 ರೂಪಾಯಿ, 20 ರೂಪಾಯಿ fine ಹಾಕುವುದು; ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಸಾರ್ವ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದು! ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ parallel ಸರ್ಕಾರ ಇದೆಯೋ ಏನೋ ಎಂದು ಆರೋಪಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದು

ತಪ್ಪು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಕಾನೂನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿ ಕಾನೂನು ಏರಿದ್ದು ವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದವರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಭಯಪಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ. ಕಾನೂನನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ, ಕಳ್ಳಭಟ್ಟ ಸಾರಾಯಿ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾರಾಯಿ ವ್ಯಾಪಾರ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—There is a fundamental difference in the approach to this very important problem. Prohibition cannot be achieved through executive orders or force of the State. It can be achieved by persuasion, by education and by convincing the people that it is good to give up drinks. I ask this: "How can you deny a right to a citizen?" It is left to him to drink or not to drink. A fundamental right is involved in this and you must consider this right to drink as a fundamental right of a citizen.

Sri K. PATTABHIRAMAN (Kolar).—If one ends his life!

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—If he dies, let him do so. How can you enforce it by methods that you are following now? We know that this is not a successful affair. If you compare the position of India with the position of other countries . . .

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ.—Fundamental right ಇದೆ ಎಂದು, suicide ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—In other countries where drink has been resorted to by hundreds and thousands of people and where people drink to the extent of 70 to 80 per cent of the population, if you compare those countries with the position of India where, as is now being disclosed by some members, it is only 10 per cent that resort to drink, they are economically better off, they are politically better off than we are in India. Further, Sir, one member who is not an addict to drink and who also advocates prohibition toured in some places in Europe and America, complained to me that at International Conferences, our diplomats are not playing the same role or do not have access to all the diplomats that assemble there because our diplomats abstain from drinking, whereas some diplomats, especially

people coming from Pakistan used to have better acquaintance and better facilities at these International Conferences. So, I feel that it is not desirable to enforce prohibition by force of law. It is better that it is left to the people themselves and that this object is achieved through education and persuasion.

Mr. SPEAKER.—I request the Minister to give his reply.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home and Industries).—One minute about Police.

Mr. SPEAKER.—Yes.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—Prohibition ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಜವಾಬು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಪೊಲೀಸಿನವರೇ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಾದ ಬರುವ ರೀತಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಒಂದೆ ರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪೊಲೀಸಿನವರೂ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಕುಡಿಯುವವರನ್ನು ಹಾಕಿ ದ್ವಾರ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಯಾರು ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ, ಯಾರು ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವರ್ಪಕೊಟ್ಟು certificate ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅವರೇ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು generalise ಮಾಡಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಇದ್ದರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರಾದರೂ ದಾರಿತಪ್ಪಿ ಹೋಗುವವರು ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಪೊಲೀಸಿನವರು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಸಂಗ ಕಂಡುಬಂದಾಗ 7—8 ಜನರಮೇಲೆ ಕೇಸು ಹಾಕಿ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡಿ ಅವರಮೇಲೆ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿ ದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಹಾಗೆ, ಕಡೂರಿನಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿ ದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಅಪ್ಪುಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳಬಹುದು. ಪೊಲೀಸಿನವರು ಪರೀಕ್ಷಾ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಾದ ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಪೊಲೀಸಿನವರು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಕರ್ತವ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಾಗೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಆಗಬಾರದ ಚಿತ್ರಕಂಪೆಗಳು ಆಗಿವೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರೂ ಸಹ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು. ಅವರೂ ಸಹಕರಿಸಿದರೆ ಈ ಕೆಲಸ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾರಾದರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನನ್ನೆ ಕೊಟ್ಟ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಸಾಕ್ಷಿ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—Mr. Speaker, Sir, some of my friends who have participated in the debate were very critical of the prohibition policy of the Government. Prohibition has been included in the Directives of States

Policy in the Constitution and it is the goal of the Government's excise policy. Keeping this in view, the Government have been endeavouring to implement the Constitutional Directive as early as practicable. The Planning Commission had already undertaken a comprehensive review of the question and has constituted an Inquiry Committee with Sri S. N. Agarwal as Chairman. The Committee is charged with the task examining the experiences gained by State Governments in the promotion of prohibition and to assess the extent to which these measures had proved successful. I think the Committee would finalise their recommendations by the end of June or July. The future course of action would be influenced largely by the finding of this Enquiry Committee. The future policy of this State Government will largely depend upon the recommendations of the Committee.

2 P.M.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—His speech looks as though that Committee has been appointed to remove prohibition. That is not the thing; how effectively it can be done is the thing. Therefore he cannot at this stage say that until that decision is taken, prohibition cannot be removed and so on. When he made a statement it looked as though he was answering the point raised in the matter of removal of prohibition. That is not the purpose for which that Committee has been appointed.

Sri T. CHANNIAH.—The terms of reference of the Committee are to examine the measures adopted by State Governments to promote prohibition with a view to assessing the extent to which these have been successful and to recommend how best to enforce prohibition more strictly.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Therefore it is only to make prohibition more strict and to make it successful. There is no need to stop at this juncture.

Sri T. CHANNIAH.—We are awaiting the recommendations of the Committee, Sir, before we could think of extending prohibition or taking any other steps in the matter of total prohibition.

(SRI T. CHANNIAH.)

It is hardly six years since prohibition was introduced and it is too early to assess the results. We have to wait for sometime more and, of course, there may be some loopholes and violation of prohibition laws here and there. It does not mean that prohibition has not been successful in the State. The Police have been vigilant and they have been doing their work very well. That the number of cases detected by the Police have been increasing year after year, is an indication of the efficiency of the police staff entrusted with prohibition work.

And again, Sir, I must state with regret that public co-operation is not forthcoming to the extent needed. Lack of public opinion and lack of co-operation from the public have militated against stricter enforcement and successful working of prohibition. My friend Sri G. Shivappa stated that the punishments inflicted on persons who violate the law are lenient. The Government are taking action to amend the existing prohibition Act so as to provide for deterrent punishments for certain types of Prohibition offences. A Bill is being drafted. Some of my friends pleaded for extension of prohibition throughout the State. This would increase our deficit further and besides putting a severe strain on the already inadequate financial resources of the Government, it will retard the execution of the numerous development schemes already undertaken or under contemplation. Besides, it is a question of policy and will have to be considered carefully by Government. The loss of revenue will be of the order of about Rs. 170 lakhs. Government cannot afford to lose a big slice of revenue in view of the urgent need to augment our resources to meet the growing expenditure consequent on the implementation of the First and Second Five-Year Plans and the expansion of the welfare activities.

Sri Govindaraju pleaded for extension of prohibition to Bangalore District. That is also a policy matter and a decision has to be taken by Government. The Excise revenue from Bangalore District is Rs. 100 lakhs.

Therefore the question of extension of prohibition to Bangalore District will have to be considered carefully and a decision taken. We cannot move hastily in the matter.

Regarding introduction of Neera Scheme in some selected areas, I wish to state that the scheme is being tried in Davanagere and Harihar as an experimental measure. As my friend Sri Hanumiah has pointed out, the scheme may not work quite successfully without giving scope for misuse, as neera could be easily converted into toddy.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.—ನೀರಾ ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಬೆಳಗ್ಗೆ 6 ಘಂಟೆಯಿಂದ 8 ಘಂಟೆಯವರೆಗೆ; ಅದೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲೇ ಮಾರುವುದು; ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಒಂದು ಕಪ್ಪು, ಎರಡು ಕಪ್ಪು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಮನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದಮೇಲೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಹೇಗೆ ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ?

Sri T. CHANNIAH.—Sir, the object might be laudable and good, but in actual practice it will be not so. Mention is made about the Neera Scheme in Sri Ramamurthy Committee Report. The experiment was tried in the Andhra State. Tapping and sale of neera were entrusted to co-operative societies. The Committee has found that the working of those societies has been a thorough failure and has led to much corruption. Under the guise and cloake of these societies, illicit toddy was produced and sold for onsumption by the public. The Committee have concluded that with the connivance of the Co-operative Department wholesale tapping of illicit toddy was permitted and the drink evil was allowed to spread to an enormous extent.

Sri H. C. LINGA REDDY.—The Hon'ble Minister has stated that they have introduced neera system in Harihar and Davanagere; may I know the experience gained by the Government?

Sri T. CHANNIAH.—The Head of the Industries Department has reported that the scheme has been working satisfactorily in Davanagere and Harihar.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Is it successful in Mysore State and failure in Andhra State, Sir?

Sri T. CHANNIAH.—I am afraid if neera is introduced throughout the State, the public instead of drinking neera will be drinking toddy. That is my opinion.

With regard to the point touched by Sri R. Anantaraman, *viz.*, that licensing of toddy shops, etc., in the Corporation area may be entrusted to the Corporation authorities, I may point out that licensing of these shops is being done all along by the excise authorities and no portion of the excise revenue is being made over to the Corporation. The Corporation is not entitled to this revenue; nor can it claim even a share in it; therefore the Corporation cannot be entrusted with the licensing of arrack shops. The present system of licensing by Government, that is, by the Excise Authorities to private contractors, will have to be followed as heretofore.

Regarding location of these shops, Government have taken sufficient care to see, wherever possible, that they are located away from the city so that they may not be a source of nuisance to the public.

I wish to refer to the point raised by Sri G. Puttaswamy regarding ex-State personnel of the Excise Department. Consequent on the Federal Finance Integration, some of our State Excise Officials were transferred to the Central Excise Department. Some of them having been dissatisfied with the conditions of service there, have come back to our State service. The Central Government is not taking any of our State personnel to the Central Excise Department now. We have recently taken a decision not to take back any of our ex-State officials now working in the Central Excises. The exodus has been completely stopped.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೌಕರರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ ತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿಸುವ ಮಾತೇನು, ಎಂದು.

Sri T. CHANNIAH.—As Sri Puttaswamy may be aware, one official belonging to the Scheduled Castes has been taken back to the State service last year.

Sri Prabhakar pleaded that the shops located at Thyamagondlu and Nelamangala should be shifted away from the respective towns. I may state here that action has been taken to shift the shops from their present location from 1st July 1955. The Deputy Commissioner, Bangalore has already selected an alternative place in Thyamagondlu away from the Town. The President, Nelamangala, Municipal Council has been requested to suggest a suitable place in Nelamangala in consultation with the Municipal Council. In regard to the opinion expressed by certain Members that prohibition has not been successful, my friend Sri Siddaveerappa has already answered that the police have been very vigilant and have contributed their best towards the successful working of the scheme. Prohibition, Sir, has definitely helped the common man in saving a substantial portion of his income from the drink habit. It has raised the economic and moral standard of the poorer people, especially the backward and depressed classes in the rural areas. Family quarrels and crimes committed under the influence of liquor are on the decrease. The purchasing capacity and consumption of useful articles by the ex-addicts among the poorer classes have improved. Repeal of prohibition would only multiply the miseries of the poor and would not help them in any way.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಿ, ಇದು ಕಡಮೆ ಆಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿದೆಯೇ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅನೇಕ ಜನರಿಂದ ಇದು ಯಶಸ್ವಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪ್ರಮುಖ ಜನಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆ.

Sri K. PRABHAKAR.—I have received a letter from Nelamangala with regard to the bad behaviour of the Nelamangala Police.

Mr. SPEAKER.—I want to bring to the notice of the House that if there are any points left out which are not answered, they can contact the Minister and get the replies because all the

(MR. SPEAKER.)

points cannot be answered on the floor of the House.

Sri K. PRABHAKAR.—I fail to understand why this simple point was left out, when the Home Minister was replying to the House. ನಾನು ನೆಲಮಂಗಲದ ಪೊಲೀಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಮಾನ್ಯ ಗೃಹ ಸಚಿವರು ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಉತ್ತರವನ್ನೂ ಹೇಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಷ್ಟು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ: I have received a letter to the effect that three Police Constables Chikkiah, Papiiah and Gopalaiah who were fully drunk behaved very badly. When I made mention of it definitely, I do not know how that point was missed by the Minister, when replying to the House.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—This is the first time that the Hon'ble Member has brought it to my notice. I will get it examined.

Sri K. PRABHAKAR.—That is what was expected, Sir, thank you.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That a sum not exceeding Rs. 25,44,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1956, in respect of 'State Excise'."

The motion was adopted.

DEMAND No. 3.

9. STAMPS.

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

"That a sum not exceeding Rs. 2,60,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1956, in respect of 'Stamps'."

I have been given to understand that there is an agreed formula so far as cut motions are concerned. Serial Nos. 26, 28, 29 and 32 will be taken up. With regard to cut motion No. 28, it does not come strictly under this demand. Therefore, it can

be excluded. Because it relates to amenitie to be provided to people visiting courts, it comes strictly under 'Administration of Justice'. Therefore it can be taken up then.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Would it be taken up then, or can I send another cut motion?

Mr. SPEAKER.—You can send another cut motion.

Stamp Duties collected by Government for Documents executed by or in favour of Land Mortgage Banks.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ (ಹೊಳಲ್‌ಕೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಕೆಲವು ಅತಿಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸಿ ನಾನು ಜಾಗೃತನಾಗಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ತರಬೇಕಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ನಾನು ಈಗ ಈ ಬೋರಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತರಬೇಕಾಯಿತು.

ಈಗ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಅಗತ್ಯ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗಿದೆ, ಈಗ ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಸಂಘಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ, ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನೀಗ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಲು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ನಾನು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ರೈಸಿನಲ್ಲಿ ರ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅನ್ನು ಪುನಃ ಕೆಲಸ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಈ ರ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ದರದ ಬಡ್ಡಿ ಬೀಳುತ್ತಾಯಿದೆ. ಮೊದಲು ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಎತ್ತುತ್ತಿದ್ದ ಹಣದ ಡಿಬೆಂಚರ್‌ಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೇವಲ ಶೇಕಡ 3½ ಮತ್ತು ಶೇಕಡ 4 ಇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಆಗ ಇವರು ರೈತರಿಗೆ ಶೇಕಡ 6 ಬಡ್ಡಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಶೇಕಡ 4½ ಮತ್ತು ಶೇಕಡ 5 ಬಡ್ಡಿ ದರದ ಮೇಲೆ ಎತ್ತುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಈ ದಿವಸ ಶೇಕಡ 7 ಶೇಕಡ 7½ ಬಡ್ಡಿ ಬೀಳುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ತುಂಬ ಅಗತ್ಯ. ಈ ದಿವಸ ರೈತನು ಸ್ವಲ್ಪಂಪ್ ದುಟ್ಟಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಛಾರ್ಜ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೊದಲು ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಸಾಲಕ್ಕೆ 20-30 ವರ್ಷಗಳ ದೀರ್ಘಕಾಲಾವಧಿಯ ಕಂತುಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ದಿವಸ ಅದನ್ನೂ ಮೊಟಕುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರೈತನ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ಹೊರೆಯೂ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಭಾರವೆಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆಂದು ಅಂದಾಜುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಲೇವಾದೇವಿಯ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಐದು ವರ್ಷ

ಗಳಿಗೊಂದಾವರ್ತಿ ರಿನ್ಯೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ರಿನ್ಯೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಗೆ ರೈತರು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಈ ರಿನ್ಯೂಯಲ್ ಧಾರ್ಜನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಈ ರಿನ್ಯೂ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಾಯಿದೆ ಈ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ 10-15 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. They must stand on their own legs. ರೈತರುಗಳಿಗೆ ಈ ಡ್ಯೂಟಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಹೊರಕನಬೇಕೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ದಿಂದಲೇ ನಾನೀಗ ಈ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಂದಿರುವುದು. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕರು ಇದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿವಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹೀಗೆ ಕೇಳಿರತಕ್ಕವರು ನೀವು ಒಬ್ಬರೆ; ಮತ್ತಾರೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪನವರೂ, ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ವಿ. ಮನಿಯಪ್ಪನವರೂ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಮತ್ತು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಡ್ಯೂಟಿ—Stamp duty from the Co-operative Societies on documents executed in favour of them.

Mr. SPEAKER.—Registration ; it will come next.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತನ ಮೇಲೆನೂ ಅಂಥ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊರೆ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಐಖರ ಕೂಡ ಆ ರೈತನ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಎತ್ತುತ್ತಲೇ ಆತನ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡ 7½ ಬಡ್ತಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಖರ್ಚುಗಳು; ಅಂದರೆ ಎಕ್ಸೆಂಜಿಸ್ ಸರ್ವೆಫಿಕೇಟ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಸ್ಟಾಂಪ್ ಖರ್ಚು ಇವಲ್ಲಾ ಸೇರಿಕೊಂಡರೆ ಆ ಮಾರ್ಕಾಡಿ ಬಡ್ತಿಯೇಬೇಕು ಇದು ಬೇಡ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ನಮೂರು ಒಂದು ರಜ್ಜಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ತನಕ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಅವಧಿ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪನವರು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳತನಕ ಈ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಹಾಸಲನ್ನು ಎದಿನದಂತೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೊರಟಿರತಕ್ಕ ರೂರಲ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ನೆಟ್ವರ್ಕ್ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಹ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಶೇಕಡ 3 ಬಡ್ತಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಆ ನಾಹುಕಾರರು ಮತ್ತು ಆ ಮಾರ್ಕಾಡಿಗಳು ಶೇಕಡ 9½ ಬಡ್ತಿ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಬಡವರು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಈ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಇವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಈ ಹಿಂದೆ ಶೇಕಡ 3 ಬಡ್ತಿಯಿದ್ದಾಗ ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಆ ಬಡರೈತರು ಕಂಡುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅನುಕೂಲ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಈ ತೊಂದರೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಂದಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಫೀಜಿನ ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ರಿನ್ಯೂ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ತಾವು 10 ವರ್ಷದ ಅವಧಿಗೆ

ಹೆಚ್ಚಿನಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಇದನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Concessions to Land Mortgage Societies.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮನಿಯಪ್ಪ (ಹಿರಿಯೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪನವರು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಕತ್ತರಿ ನಿರ್ಣಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಸಹ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಇದನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಇದನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುವಾಗ ನಾನು ನನ್ನ ಒಂದೆರಡು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಚ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕು ಮತ್ತು ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಜನರಿಗೆ ಈ ಜಮೀನ್ ಅಡಮಾನದ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದು ತಮ್ಮ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರು ಋಣಮುಕ್ತರಾಗಲು ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ಹೊಂದತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಆಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈದಿವನ ಅವರು ತಮಗೆ ಸಹಾಯ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ರೈತನಿಗೆ ಹಣವು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಒದಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಅಥವಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ರೈತನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರಲು ಸಹಾಯ ಒದಗುವಂತೆ ಈ ಒಂದು ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ—ಈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲಪಡೆದು ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದೆರಡು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನುಳಿದ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಈ ರೈತನ ಮೇಲೆ ಬೀಳತಕ್ಕ ಭಾರದ ಹೊರೆ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ರೈತನಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಭಾರದ ಹೊರೆ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂಜೂರಾಗತಕ್ಕ ಸಾಲವನ್ನು ರೈತ ಪಡೆಯುವಾಗ ಆತನ ಮೇಲೆ ಸರ್‌ಫಾರ್ ಬೇರೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಹಾಕತಕ್ಕವರಿಗೆ ಮಾಮೂಲ್ ಎಂದು ಒಂದು ಬೇರೆ ಇದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಆತನಿಗೆ ಇನ್ನೂ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಖರ್ಚುಗಳು ಬೇರೆ ಇರುತ್ತವೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡೋಣ ಅಂದರೆ ಕೆಲಸ ಬೇಗ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ದುಡ್ಡನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಹೀಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ರೈತನ ಮೇಲೆ ಏನೊಂದು ಹೊರೆ ಬೀಳಬಹುದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ 2ರಷ್ಟು, 3ರಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚುಗಳು ಬೀಳುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ನಾವು ಇವುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮಾಡಿರುವುದಾದರೂ ಆ ರೈತನನ್ನು ಋಣಮುಕ್ತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು; ಇದೇ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಉದ್ದೇಶವೂ ಆಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ರೈತನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ನಾವು ಆತನಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸಾಲಗಳನ್ನು ಸುಲಭ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ.

(ಶ್ರೀ ವಿ. ಮನಿಯಪ್ಪ.)

ಅದಕಾರಣ ಈ ದಿವಸ ಈ ಎಲ್ಲ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳೂ ಇರಬೇಕಾದದ್ದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಈ ದಿವಸ ನಾನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನಗಳ ಅನುಕೂಲತೆಗಾಗಿ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸೊಸೈಟಿ, ಹೌಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳೂ, ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಎಂಬ ನಾನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ರೈತನನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತರಲು ಇಂಥ ಯಾವ ಸಹಾಯ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳೂ ಮುಂದೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇತರರಿಗೆಲ್ಲಾ ಸಹಾಯ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ರೈತನಿಗೆ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯವೂ ಅಷ್ಟಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ರೈತನಿಗೆ ಬಂದು ಸಂಘಟನಾಶಕ್ತಿ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆತನಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ವರಮಾನವಿಲ್ಲ. ಇವೆರಡೂ ಆತನಿಗೆ ದೊರೆಯುವುದಾದರೆ ಆತನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುವವು. ಆದುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಈ ವಿನಾಯಿತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ತಾವು ಈ ಡ್ಯೂಟಿಗಳೆಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಈ ಕತ್ತರಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಮಾಗಡಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಮಾರ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ, ಈ ಶ್ರೀಮಂತರ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ರೈತನು ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದು ಆತನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಾರದೆ ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾನೆ, ಆತನು ಬಹಳ ಕುಸಿದುಬಿದ್ದಿದ್ದಾನೆ, ಆತನಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸೋಣ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕನ್ನು ಬಡವರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬಂದರು. ಈ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬಂದಮೇಲೆ ಬಡವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ತಮ್ಮ ಬುಣಬಾಧೆಯನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಸಹ ಈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್‌ಗೇಜಿನಲ್ಲಿ ಮೆಂಬರಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಡೈರೆಕ್ಟರಾಗಿಯೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಅನುಭವ ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಹೊಸ ಹೊಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕಕಡೆ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಅವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸಹ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಹಿಂದೆ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿಗಳಲ್ಲಿ ರಿಯಾಯಿತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದು ತುಂಬ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇದನ್ನು 10 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯವರೆಗೂ ಸ್ವಾಂಪ್ ಹಾಸಲನ್ನು ವಿಧಿಸದಹಾಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಈ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಮತಿಸುವುದಾದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಇದನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY (Malavalli).—Mr. Speaker, Sir, I have tabled a cut motion to discuss the inadequate supply of stamps of certain denomination such as 1½ annas rupees and 2 anna court-fee stamps. As a

result of the amendment of the Stamp Act and the Court-fees Act, the need for one anna receipt stamps and the two annas court fee stamps has arisen. The purpose of the amendment was to enhance by six pies the value of the receipt stamp. Now as 1½ anna receipt stamps are not available with stamp vendors, indirectly Government is collecting two-annas instead of 1½ annas.

Regarding two-anna court-fee stamps, we are getting any number of one-anna court-fee stamps and not two anna court fee stamps. From the point of Government also it is a waste to print one-anna court-fee stamps when they can print two-anna stamp on the same paper. To remove the scarcity, I request the Government to provide these stamps, which I have mentioned in my cut motion, as early as possible to meet the requirements.

2-30 P.M.

Stamps of higher denomination.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತರಾಮ್ (ಚಾಮರಾಜ ಪೇಟೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ ಯವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಪೋಸ್ಟಾಲ್ ಸೂಚನೆಯಂತೆಯೇ ನಾನು ಕೂಡ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ವಕಾಲತ್ತಿಗೆ ಮೂರು ರೂಪಾಯಿನ ಸ್ವಾಂಪ್ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಸಿಕ್ಕದೆ ಒಂದೊಂದು ರೂಪಾಯಿನ ಸ್ವಾಂಪುಗಳು ಮೂರನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ವಕಾಲತ್ ಫಾರಂ ತುಂಬ ಸ್ವಾಂಪು ಆಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆ ಮೂರು ರೂಪಾಯಿನ ಸ್ವಾಂಪುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿಸಬಾರದು ? ಹೀಗೆ ಒಂದು ಸ್ವಾಂಪಿಗೆ ಬದಲು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಸ್ವಾಂಪುಗಳನ್ನು ಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಒಂದೊಂದು ಸ್ವಾಂಪ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದ್ದಲ್ಲದೆ ರಾಯರುಗಳಿಗೂ ಕಷ್ಟಿಗಾರರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

Stamp Vendors.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ (ಬಸವನಗುಡಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಸ್ವಾಂಪ್‌ವೆಂಡರುಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿ ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಅನೇಕರು ಅರ್ಜಿಹಾಕಿದರೂ ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ಬದ್ಧವಾದ ರೀತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಪದ್ಧತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ, ಇದನ್ನು ಈಗ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದೇ ಬೇಕು.

* Asterisk indicates that the speech has not been revised by the Member concerned.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಈ ವೆಂಡರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಮಿಷನ್ ಸಾಲದಂದು ಅನೇಕರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಜನರಿಗೆ ಅನೇಕವೇಳೆ ಯಾವ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ಬೇಕೋ ಅದು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಕಚೇರಿಯಿಂದ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ವೆಂಡರುಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ವೆಂಡರುಗಳು ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು; ಈಗ ಅದು ತಪ್ಪಿ ಹೋಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದೇ ತಿಳಿಯದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಅದಕಾರಣ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ವೆಂಡರೂ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಬೋರ್ಡು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಬಂಧ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಬಳ್ಳಾರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಇದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾಗದ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಅರ್ಜಿ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ಅಲ್ಲದೆ ಪೋಸ್ಟಲ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ಕೂಡ ಹಾಕಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮದರಾಸು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇದ್ದಾಗ ಇದು ಇರಲಿಲ್ಲ, ಈಗ ಬಂದಿದೆ, ಈ ಪದ್ಧತಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಹೇಳಿದರು. ಹೊಸದಾಗಿ ಹೀಗೆ ಅರ್ಜಿಗಳಿಗೆ ಪೋಸ್ಟಲ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ಕೂಡ ಹಾಕಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಬಂಧ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅರ್ಜಿ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ಏನೋ ಹಾಕಬೇಕು, ಹಾಕುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ಪೋಸ್ಟಲ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಪೋಸ್ಟಲ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ಹಾಕುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri Kadidal MANJAPPA (Minister for Revenue).—Sir, Hon'ble Mr. Sivappa and other members have urged that Stamp duty payable on documents executed when taking loans from the Land Mortgage Bank should be permanently exempted from the payment of stamp duty. As it is the Government of Mysore have given exemptions in the case of several transactions. The time has come now to review the whole position and come to an agreed and reasonable decision. At present the documents executed by or in favour of land mortgage societies are exempted from the payment of stamp duties. The question of extending this concession will be sympathetically considered. But, as I submitted, in view of the several exemptions granted by the Government, the time has come to review the whole position.

Sir, in the case of persons who borrow from private individuals they not only pay interest but also pay the expenses for the execution of the

document according to law. Therefore to help the agriculturists, concessions have been shown till now.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—Private money lenders ಆಧಾರ ವ್ಯಕ್ತಿರೆ ಏನೂ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ಜಮೀನು ಅಡಮಾನದ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಆಧಾರಮಾಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳದೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Even private money lenders are insisting upon execution of mortgage deeds whenever they lend money.

(Interruption by Sri, Mulka Govinda Reddy) I said that I am going to consider sympathetically.

Mr. SPEAKER.—The point should not be too much stressed.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಹಿಂದೆ ಶೇಕಡ 5½ಯಂತೆ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಈಗ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದರಿಂದ 7½ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. They have raised the rate of interest to 7½ per cent.

Sri Kadidal MANJAPPA.—As regards the other two cut motions, it is no doubt true, as Sri Nagaraja Murthy put it, that there is some scarcity in regard to the supply of stamps of the denomination of 1½ annas. I have requested the Security Press, Nasik, to print these stamps, and I am sure we will be able to get these stamps very soon. As regards the two-anna court fee stamps, they are available in plenty and there is no difficulty in getting these. I am definitely told that the stamps are available in the treasuries and in all the places.

Sri P. R. Ramaiya has suggested that there is some difficulty with regard to the distribution of stamps. I believe that there is no difficulty in the present practice of entrusting the distribution of stamps to people whenever they come forward and that there is no difficulty in the appointment of these vendors. If there are special difficulties, I will enquire into the matter. According to the rules now in force, the stamp vendors are required to hang a board in front of their business place. If anybody has violated the conditions of the appointment, suitable action will be taken against him. As regards the rate of commission, recently Government have enhanced the same throughout the State. At present the rate of discount admissible to all the vendors irrespective of the locality is two per

(SRI KADIDAL MANJAPPA.)

cent. Therefore, I am sure the vendors are fully satisfied with the concessions shown very recently. It was enhanced on 29th October 1954. There is no need for further enhancement.

Sri Ramaiya has raised an important point. He has said that in Bellary authorities are insisting upon the production of postal stamps in addition to the general stamps. It is a rule that if a party wants an endorsement from the authorities, he should affix the required postal stamp. It is also in force. When the Bellary people have joined Mysore, there is no question of now complaining that they should have all the benefits they were enjoying when they were in Madras State and also that they should have all the benefits existing in the Mysore State whenever it suits them

Sri P. R. RAMAIYA.—This is a new levy in Myaore also. Even Mysore people are complaining about this. Madras people have room for additional complaint because it was not existing formerly.

Sri Kadidal MANJAPPA.—The rule that the petitioner should produce the court-fee stamp is in force from the last four or five years.

Sri P. R. RAMAIYA.—But what about the postal stamps, Sir?

Sri Kadidal MANJAPPA.—Even that is in force from the last two or three years.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is it in vogue in any other part of India?

Sri Kadidal MANJAPPA.—I do not know.

Sri Ijari SIRASAPPA (Harapanahalli).—Sir, it is not the intention of the people of Bellary to have the benefits and advantages from both sides.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 2,60,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1956, in respect of ‘Stamps’.”

The motion was adopted.

DEMAND NO. 5

11. REGISTRATION.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 5,58,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1956, in respect of ‘Registration’.”

Now, it has been agreed to take up the following cut motions : Nos. 33, 34, 38, 40 and 44. The first stands in the name of Sri B. P. Nagaraja Murthy.

Abolition of the system of ‘Olafeeju’ in the Sub-Registrars’ Offices.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ (ಮಳವಳ್ಳಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಒಳಫೀಜು ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದ, ಬೇರೆ ಎಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ, ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಲಂಚ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಣದಲ್ಲಿ ವಾಲಫೀಜು ಎಂದಿದೆ. ಫೀಜಿನ ಹಿಂದೆ ‘ಒಳ’ ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಸೇರಿದೆ. ಈ ಲಂಚಕ್ಕೆ ಒಳ ಫೀಜು ಎಂಬ ಹೆಸರು ಏಕೆ ಬಂತೋ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಈ ಹೆಸರು ಹೇಗೆ ಬಂತು ಎಂದು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿದಾಗ, ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಫೀಜು ಎಷ್ಟು ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವಾಗ, ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಂಪ್ ಎಷ್ಟು ದೆಯೋ ಅದರಮೇಲೆ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಫೀಜು ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ, ಬೇರೆ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಏಕೆಂದು ಚರ್ಚೆಮಾಡುವಾಗ. . . .

Mr. SPEAKER.—Hon'ble Sri Pattabhiraman also seems to be in the know of things.

(Laughter !)

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ.—ಪತ್ರಗಳನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಮಾಡಿಸಲು ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಕಚೇರಿಗೆ ಹೋದಾಗ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಫೀಜು ಕೊಡುವುದು ನ್ಯಾಯ. ಆದರೆ ನೆಟ್ಟಗೆ ಪಾರ್ಟಿಗಳು ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕೊಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಕಚೇರಿಯ ಒಳಗಡೆ ಪಾರ್ಟಿಗಳು ಪತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಹೊರ ಫೀಜನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಳ ಫೀಜನ್ನು ಮಾತ್ರ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಇಷ್ಟು ಫೀಜು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಬ್ಬ ಗುಮಾಸ್ತ ಗಾರ್ಡ್ ಹಾಕಿದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ಗೆ ತೋರಿಸಿದಾಗ ಅಮೇಲೆ ಪತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಒಳಗಡೆ ಫೀಜನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಒಳಫೀಜು ಎಂಬ ಹೆಸರು ರೂಢಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೆ ಕೆಲಸ ವಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರ ಅಫೀಸಿನವರು ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲು

ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಕೆಲಸ ಜಾಸ್ತಿಯಾದಷ್ಟೂ ಒಳ-ಜು ಜಾಸ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಲಂಚನಿರೋಧ ಶಾಖೆಯವರು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಇದು ಅಲ್ಲಿಯೂ ನಿಂತಿಲ್ಲ.

ಇದನ್ನು ಹೀಗೆ ಗುಮಾಸ್ತರು ಒಳಫೀಜನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸಿಕ್ಕ ಹಾಕಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಹೊಸಹೊಸ ನಮೂನೆಯಿಂದ ಫೀಜನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗುವ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದೂ ನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ 3 ಸಾರಿ ಲಂಚ ನಿರೋಧ ಶಾಖೆಯವರು ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟು ಹಿಡಿದುಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೂ ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡದೆ ಸಕ್ಕದ್ದಲ್ಲದೆ ಹೋಟೆಲು ಮಾರಲೆಕನಿಂದ ಒಳಫೀಜ್ ಬಂತೆಂದು ಚೀಟಿತಂದಮೇಲೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಒಳಫೀಜನ್ನು ಹುಚ್ಚಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಲಂಚ ನಿರೋಧ ಶಾಖೆಯವರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಚಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮನಿಯಪ್ಪ (ಹಿರಿಯೂರು).—ಸರ್‌ರಿಬಿ ಸ್ಟ್ರಾಂರವರ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಆಗತಕ್ಕಂಥ document execute ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾವ ಹಕ್ಕುಗಳೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅಂಥ documentನ್ನು register ಮಾಡತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಉದ್ವಿಗ್ನವಿರಬಹುದಾದಂಥ ವ್ಯಾಜ್ಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಕತ್ತರೀ ನಿರ್ಣಯ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಪುರುಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರದಹಳ್ಳಿ ಎಂಬ ಒಂದು ಗ್ರಾಮವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರ್ವೆ ನಂಬರ್ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಕ್ರಯಪತ್ರಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಮನುಷ್ಯನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಆ ಜಮೀನಿನ ಖಾತೆ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಯಾವೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಅವನ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಯಾವ ವಿಧವಾದಂಥ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕೆಂದಾಯ ವಗೈರಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಯಾವ ದಾಖಲೆಯೂ ಅವನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮೂರನೆಯ ವನ ಹೆಸರಿಗೆ ಕ್ರಯಪತ್ರವಾಗಿದೆ. ಆಗ ಈ ಮೂರನೆಯವನು ನಿಜವಾದ ಹಕ್ಕುದಾರನೇವೆಂದು ವ್ಯವಹಾರ ಹೂಡಿದ್ದಾನೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಈ ರೀತಿ ಇನ್ನೂ 3-4 ಕೇಸುಗಳು ಇವೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ civil litigation ನಲ್ಲಿ ಲಾಯರಾಗಿ ಇರತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಅನೇಕರಿಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಎಷ್ಟೋ ಕೇಸುಗಳು ನಿತ್ಯಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾ ಇವೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಯಾರನ್ನೂ ಯಾರೋ ಕ್ರಯಪತ್ರ ಬರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಆಮೇಲೆ ಆತ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಒಡಾಡಿ ತೊಂದರೆ ಪಡಲಿ ಎಂದು ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಿಂದಲಾದರೂ ಬಲವಂತದಿಂದ ಒಪ್ಪಿ ಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಲಕ್ಕೂ ಇದೂ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ. ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನುಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಸತ್ಯಾಂಶ ಏನೆಂಬುದನ್ನು Legal position ಸರಿಯಾಗಿ verify ಮಾಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ document ಒಬ್ಬ party

ಯಿಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ execute ಮಾಡಿಕೊಡುವಾಗ property convey ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಜಮೀನು ತನಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ Records of rights ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನಬರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರಲ್ಲಿ ಹಾಜರುಪಡಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಮೇಲೆ ನಬರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು satisfy ಆದರೆ document register ಮಾಡುವಾರೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ documents register ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ documents ಹೇಗೆ ಬರೆದು ಕೊಡುವುದು? ತಂದೆ ಸತ್ತು ಅವನ ಮಗನೋ, ಮೊಮ್ಮಗನೋ ಅವನ ಅಸ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಆದನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಫೋಗ್ಯ ಮಾಡಿದೆ ಕೇಸುಗಳು ಅನೇಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ Record of rights ನಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗದೆಇರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳು, ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕಂಥವರು ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತರು ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಒದ್ದೆ ದುಡ್ಡು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪೂಜಾರಿಯವರುಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ Record of rights ಸೂಕ್ತವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಹಕ್ಕುದಾರರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ Conveyance ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಬರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ Registration rules ಏನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೊಯಮತೂ ರೀತಿಯ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥವರೊಬ್ಬರು ಜಮೀನನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಣ್ಣ ಅನುಭವ ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು contradict ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಲಘುವಾಗಿ ಭಾವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಇಂಥ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಆಗುವ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಸದುದ್ದೇಶ ಇರುವುದಾದರೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದಷ್ಟು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದೋ ಅಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು (ನೆಲಮಂಗಲ).—ಮಾನ್ಯ ಸ್ಟೇಷನರಿ ನೇಕರು Sub-Registrar ರವರ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಒಳಫೀಜು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಅದರಿಂದ, ನಮ್ಮ ಜನಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನಮ್ಮ Sub-Registrarರವರ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಕಾಗದಪತ್ರ Register ಮಾಡಿಸುವವರಿಗೆ, ನಕಲುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಈಗ Registration stamp ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಒಳಫೀಜಿನ ಹಾವಳಿ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಗೋವಿಂದರಾಜು.)

ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಲಂಚುರೋಧ ಇರಾಜೆಯವರೂ ಕೂಡ ಇಂತಹ ಇರಾಜೆಗಳಿಗೆ surprise visit ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಒಳಫೀಜಿನ ತೊಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಇತ್ತೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಇದು ಲೇತ ಮಾತ್ರವೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು normal ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Exemption to ryots in payment of Registration and search fee in respect of short term credits from Central Co-operative Banks.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ (ಆರಕಲಗೂಡು).— ಸ್ವಾಮಿ, ರೈತರುಗಳಿಗೆ ಆರಾ ವಧಿ ಕಾಲದ ಸಾಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು Reserve Bank ನಿಂದ 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ರೈತರು ಆರ್ಥಿಕ ದುಸ್ಥಿತಿ ತಿಮ್ಮಿರುವುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಕಾರವನ್ನು ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಬಿತ್ತನೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಕಾಲದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯಮಾಡಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆದು ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ನಡುವೆ ಲೇಶವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪ ನವರು ಹೇಳಿದಂತಾಗೆ, ಆಡಮಾನದ ಬಾಂಕಿನ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ರೈತರಿಗೆ ಏನು ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳು ಇವೆಯೋ, ತೊಂದರೆಗಳಿವೆಯೋ, ಅವೆಲ್ಲಾ ಅರಾವಧಿ ಕಾಲದ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಕಾರಣವೇನು ಅಂದರೆ registration ಅರ್ಧಫೀಸ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ನಿಯಮವಿದೆ; ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ encumbrance certificate ಕೊಡಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ search fees ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮವಿದೆ. ಅದರಿಂದ Land Mortgage ಬಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನೂರಕೊಟ್ಟು ಸಾವಿರಕ್ಕೊಟ್ಟು ರೈತ ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಈ ಅರಾವಧಿ ಸಾಲದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮಂದಿ ರೈತರು ಪಡೆದು ಸಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿ ವ್ಯವಸಾಯವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪಡೆದ ಬೇಕು ಎಂದು ಇದರ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೈತರು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಅಫೀಸುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಫೀಸ್ ಮತ್ತು search fees ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶ ಅರಾವಧಿ ಸಾಲ ಒಂದು ವರ್ಷಕಾಲದೊಳಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—But the document will continue for 10 years.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು Renew ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. 100 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, 99 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟುಕಾಣೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಬಾಕಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡು, nominal renewal fees ಕೊಟ್ಟು ಸಾಲ renew ಮಾಡಬಹುದು.

Mr. SPEAKER.—I was definitely told that the same document can be used for 10 years without further registration fee or further encumbrance fee.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—If the loan is not fully discharged and the loan remains over, it can be renewed. If it is fully discharged, he will have to get it registered once again.

Mr. SPEAKER.—Suppose an amendment is made in the Bill to the effect that it can be in effect for 10 years, would that be all right?

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು).—It is governed by Contract Act and Transfer of Property Act which cannot be changed that way so easily.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ.—ಅದರೂ ಕೂಡ ಬಾಕಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. 4-5 ರೂಪಾಯಿ ಬಾಕಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಜಾಸ್ತಿ ಬಾಕಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ಅದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡುವಾಗ penalty ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಜಾಸ್ತಿ ಅವರಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ರೈತರು ಬಂದು ಮಾಮೂಲು ಫೀಸಿನ ಜಾಡ್ಯ ಅರಾವಧಿ ಕಾಲದ ಸಾಲದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮತ್ತು Sub-Registrarರವರ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ರೈತರು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಾರೆ. ಮಂಡ, ಹಾಸನ ಮುಂತಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ದಿಟ್ಟಿಕ್ಕು ಬಾಂಕು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಉದಾರಭಾವದಿಂದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಭಾವನೆ ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಬಾಬಿನವರು ಹಣದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿತಕ್ಕೋ ಹಿಮ್ಮನನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜನಕರವಾಗಿದ್ದರೆ ಕೇಳಿದೆನೆ. ಲುಕ್ಕಾನು ಅದರೂ ಪರವಾಇಲ್ಲ, ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮಂದಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದರಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲವಾದರೂ ಕೂಡ ರೈತರಲ್ಲಿ ಪಚಾರ ನಡೆದಮೇಲೆ ಅನುಭವ ಬಂದಮೇಲೆ ಸಾಲವನ್ನು ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮುಂದೆ ಬರುವವರಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ Registration charge ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹಾರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ Encumbrance fee ಮತ್ತು Registration fee ಇಲ್ಲ. Pro-noteನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಅಣಿ ಕೊಟ್ಟು ಸಾಲ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ, ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟರೂ ಒಂದೇ ಅಣಿ ಸ್ವಾಂಫು ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹೀಗೆ ಸುಲಭವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೆ ಆಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ searching fee, Encumbrance certificate fee ಮತ್ತು Registration fee ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಒದಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ (ಹೊಳಲಕೆರೆ).—Registration fee ವಿಚಾರವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಇದ್ದ ಕಾನೂನನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಂದುಹಾಕಿದಾಗ ಕಾನೂನು. Registration fee ಮೊದಲಿನಿಂದ ಇರಲಿಲ್ಲ ಈಚೆಗೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಅರ್ಧ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು Government Order ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದರೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಖಾನುಗಳನ್ನು ಸಮುದ್ರ ದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕು. Co-operative Movement ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಕಡೆ Planning Commission Report ಸಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ನಂಸ್ಥಾನದೊಳಗೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ fee ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು collect ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲು ಎಷ್ಟು ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೋ ಈಗಲೂ ಅಷ್ಟೇ Registration fee ಯನ್ನು ರೈತಾಪಿ ವರ್ಗದಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶೇಕಡ 7½ ಬಡ್ತಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ Rural credit ಒದಗಿಸಲು ಶೇಕಡ ಮೂರರಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ರೈತನಿಗೆ ಶೇಕಡ 7½ ಮುಂತೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ರೈತರಿಗೆ ಕಷ್ಟ ಎಷ್ಟು ಇದೆ ಎಂಬುದು ತಮಗಿತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಹಳ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಆರೋಪ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು exempt ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

3 P.M.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಅನಂತರಾಮ್ (ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸ್ವತ್ತುಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ Encumbrance Certificateನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸರ್ತಿಫಿ ಕೇಟಿನಲ್ಲಿ ಏನಿರುತ್ತವೆಂದರೆ, ಆ ಸ್ವತ್ತು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಮಾರಾಟವಾಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಆಧಾರವಾಗಿರಿದೆಯೇ ಮುಂತಾದುವು. ಆದರೆ ಆ ಸ್ವತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ದಾವಾ ನಡೆದು ಏನಾದರೂ ಡಿಕ್ರಿ ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಅದು ಈ ಸರ್ತಿಫಿಕೇಟಿನಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಮೋಸವಾಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಿವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಸ್ವತ್ತು ದಾವಾ ಆಗಿ ಡಿಕ್ರಿಯಾಗಿದ್ದರೂ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಭೂದಾಯಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ದಾವಾ ಆಗಿ ಡಿಕ್ರಿ ಆದ ಕೂಡಲೆ ಅದು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರರ್ ಆಗುವಂತೆ ಅವಕಾಶವಾಡಿದೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿಹಾಳ ಮಂಜಪ್ಪ (ರೆವಿನ್ಯೂ ಮತ್ತು ಮರಾಮು ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಅಧ್ಯಕ್ಷ, ಮಾನ್ಯ ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿಯವರು ಅವರ ಜೋತಾ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಒಳಫೀಜಿನ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಮೂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಒಳಫೀಜನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಒಳಫೀಜನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ಕಾರಕಮಗಳನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಲಂಚ ನಿರೋಧ ಇಲಾಖೆಯವರು ಎರಡು ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರ ಆಫೀಸುಗಳನ್ನೂ ತನಿಖೆಮಾಡಿ ಅವರ ವರದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಇಬ್ಬರು ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರ ಮೇಲೂ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲರತಕ್ಕ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೂ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು

ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ನೌಕರ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೇ ಮಾಡಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ. ಆ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಮೊಬಲಗು ಇಷ್ಟು. ದಾಮಾಪಾ ಹುಂಚಿಕೆ ಇಷ್ಟು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲರವ ಇತರ ನೌಕರರ ಹೆಸರನ್ನು ನಮೂದಿಸಿ ಇಂಥವರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಪಾವತಿಯಾಗಿ ತಕದ್ದೆಂದು ನಮೂದು ಮಾಡಿದ್ದ. ಆ ಪಟ್ಟಿಯ ಸಮೇತ ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಒಂದು ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಹೀಗೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಈ ಒಳಫೀಜನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಒಳಫೀಜು ಕೊಡುವವರು ಸಹಕರಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನೇ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರ ಆಫೀಸಿಗೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಭೇಟಿಯಾಗಿದ್ದೆ. ಹೊರಗಡೆ ಇರುವವರನ್ನು ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ಏನಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಯಾರೂ ಆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತೇ ಆ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ನಾನು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಒಬ್ಬರೂ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ತಪ್ಪಿಂದ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಇದುವರೆಗೂ ಯಾರೂ ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ನೋಡು ಸತ್ಯವಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲಾ ಉಗ್ರವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಾಕ್ಷಿ, ಸಾಬೀತುಗಳಿಲ್ಲದೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಮೇಲೆ ಶಿಸ್ತಿನ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ವಿಧಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯಮೇಲೆ ಶಿಸ್ತಿನ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಅವನ ಹೇಳಿಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಯಜುಪಾತು ಸರಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕಾರಕಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ. ಇಷ್ಟು ತೊಂದರೆಗಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸುವುದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಒಳಫೀಜನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆನಾದರೂ ಗೊತ್ತಾದರೆ ಅವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಯಾರೇ ಆದರೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದರೆ ತಕ್ಷಣ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಲಂಚ ನಿರೋಧದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಲಂಚ ನಿರೋಧವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವೆಂದು ನಾನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದು ಪಾಲ್ಕೊಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟದು. ಲಂಚ ನಿರೋಧದ ಇಲಾಖೆಯ ಡೈರೆಕ್ಟರವರು ಒಂದು ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡು—ಆಗ ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ—ಯಾವುದೋ ಅಧಿಕಾರಿಯು ನಿಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದವರ, ಅವರವೇ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಆಪಾದನೆ ಬಂದಿದೆ, ನಿಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ನಾನು ಸ್ವತಃ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ಒಂದು ದಿನ

(ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.)

ವರಾ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟು ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟು ಮಹಾಶಯ ರನ್ನು ರುಜುವಾತು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಒಬ್ಬ ರುಜುವಾತು ಕೊಡಲು ಮುಂದೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ರುಜುವಾತು ಜೊತೆಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಆದ್ದರಿಂದ ರುಜುವಾತು ಕೊಡುವಂತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಸರ್ಕಾರದವರೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಲಂಚ ಕೊಡುವುದನ್ನು ರುಜುವಾತು ನಿಕ್ಕುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ರುಜುವಾತಿಯಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್.—ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಂಡುಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಕಂಡು ಕೊಡಿಯು ತಿದ್ದಿದೇ, ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಲೂ ಇದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಂಬಲ ಬೇಕು. ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಸರ್ಕಾರದವರೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮನಿಯಪ್ಪನವರು ಪತ್ರಗಳನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡುವಾಗ ಪತ್ರ ಬದುಕೊಟ್ಟವನಿಗೆ ಅನಿಯ ಹಕ್ಕಿದ್ದರೆ ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿ ಧಾರೆ. ಯಾವ ಒಂದು ಅನಿಯಲ್ಲೂ ಯಾರಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಕ್ಕಿದೆಯೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಮನಿಯಪ್ಪನವರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಜನರ ಹಕ್ಕುಭಾಷ್ಯಗಳು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಿಜಿಸ್ಟರುಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮಗಿರತಕ್ಕ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪರಿಭಾರಿ ಮಾಡುವಾಗ ಮೊದಲು ತಮಗೆ ಪರಿಭಾರಿ ಮಾಡಲು ಹಕ್ಕಿದೆಯೆಂದು ಸಾಧಿಸಿ ಅನಂತರ ಪರಿಭಾರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

SRI V. MASİYAPPA.—Is it not the duty of the Government to see that the rights of the titles to the property of the persons are duly registered according to law?

SRI KAD'DAT MANJAPPA.—In the Joint Hindu Families, as we all know, there will be a number of coparceners, but the *khatha* will be standing in the name of particular individual who is the manager. If any member of the family wants to alienate his interest in the property, he will find it very difficult, if the suggestion of Sri. V. Masiyappa is accepted because his interest will not be noted in any register. There are several cases of that type.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ. Short term loanನ್ನು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಂದ ರೈತರು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಎಕ್ಸಕ್ಯೂಷನ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಫೀಜನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡ

ಬೇಕೆಂದು ವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಪರವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಜವಾಬನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಒಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಖಾನು ಹಿಡಿಯಬೇಕು ಎಂದರು.

MR. SPEAKER.—But there is no coast line for the Mysore State.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸಮುದ್ರದ ನೀರು ಉಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆದರಿಗೆ ನಾನು ನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. 'ಹನಿ ಗೊಡಿದರೆ ಹಕ್ಕು' ಎಂಬ ಗಾದೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಖಾನಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಯಾವ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಖಾನಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಯಾವ ಯಾವ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸದರಲ್ಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಅಂಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER.—The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 5,58,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1956 in respect of ‘Registration.’”

The motion was adopted.

The House Rose for Lunch at Fifteen Minutes past Three of the Clock and re-assembled at Forty-five Minutes past Three of the Clock.

(MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair)

Demand No. 12—General Administration (State Legislature and Election Charges).

25. General Administration B. Parliament and the State Legislature and C. Election Charges.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 11,58,100 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of

payment during the year ending 31st day of March 1956, in respect of 'General Administration (State Legislature and Election Charges)'."

Assembly Sessions.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ (ಹೆಗ್ಗಡವೇವನಕೋಟೆ-ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಬೋತಾ ಸೂಚನೆ ಏನಿದೆಯೆಂದರೆ: ಈ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನಗಳನ್ನು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸಲ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಮೂರು ಸಾರಿ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು. ಈಗ ಹಾಲಿ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯನ್ನು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಇಂಥ ಒಂದು ನಿಯಮವನ್ನು ಆನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸಲಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಕರೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ, ಮತ್ತು ಅದೇ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯೆ ಬಿಡುವಿರತಕ್ಕ ಅವಧಿ 6 ತಿಂಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಜಾಸ್ತಿ ಇರಬಾರದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇದಾದ ಬಳಿಕ ಮತ್ತೊಂದು ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಕರೆಯಬೇಕಾಗಿದರೆ ಅದು ಪ್ರಾಯಶಃ ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಈಗ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿರತಕ್ಕ ವಿಧಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ವರ್ಷಕ್ಕೆ 3 ಸಲ ಕರೆದಾಗ್ಯೂ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಇರಲಾರದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನೋಡಿರುವಂತೆ ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನ ಕಳೆದನಂತರ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗಿಂತ ಯಾವಾಗಲೂ ಕಡಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ವೇಳೆ ಇದು ಈ ಸಲ ಒಂದೊಮ್ಮೆ ತಿಂಗಳವರೆಗೂ ಹೋಗಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಅಧಿವೇಶನ ಕಡಮೆ ದಿನಗಳಿರಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಾಗ ನಾವು ತೆರಿ ಬಡ್ಡೆಟ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಅಧಿವೇಶನ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತ. ಈ ಅಧಿವೇಶನ ಕಳೆದು ಮತ್ತೊಂದು ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯೆ ತಾವು ಇನ್ನೊಂದು ಸೆಷನ್‌ನ್ನು ಕರೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದೇಕೆ ನನ್ನ ಬೋತಾ ಸೂಚನೆಯ ಉದ್ದೇಶ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಒಂದೊಂದು ಸೆಷನ್‌ಗೂ ಕುಳಿತಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ತಾವು ಮಧ್ಯೆ ಒಂದು ಅಧಿವೇಶನ ಕರೆದರೆ ಆದರಲ್ಲಿ ಇತರ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಆನುಕೂಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಾವು ಪುನಃ ಮಠಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳಾದಾಗ್ಯೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಇತರ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಬೇರೆ ಇರುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆ ನಮಗೆ ಬೇಗ ಈ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಫಾಷನ್ಸ್ ಹೋಗಲು ಅವಕಾಶವಾಡಿಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗಳಾಗಬಹುದು. ಹೀಗೆ

ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೂರು ಅಧಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಕರೆದರೆ ಈ ದೀರ್ಘ ಕಾಲಾವಧಿಯ ಅಧಿವೇಶನಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಈಗ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿರುವ ಆರು ತಿಂಗಳು ಅವಧಿಯನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸಭೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಸೇರಿದ ನಂತರ ಅದು ಪುನಃ ಸೇರಬೇಕಾದರೆ ಆರು ತಿಂಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ನಾವು ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ತೊಂದರೆ ತಾಪತ್ರಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆರು ತಿಂಗಳವರೆಗೂ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಒಂದುಕಡೆ ಸೇರುವಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವುದು ಬಹಳ ಅನಾನುಕೂಲವಾದದ್ದು. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಅಂತರ 4 ತಿಂಗಳಿದ್ದರೆ ಸಾಕು. ಆಗ ನಾವು ಜನರ ಅನಿವಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬೇಗ ತರಲು ಒಂದು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೂರು ಸಲಕ್ಕೆ ಕಡಮೆಯಲ್ಲದ ಕರೆಯುವಂತೆ ಅವಕಾಶವಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸಲು ಈ ಬೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Cut motion No. 48. Sri B. Raehiah. He is not present.

Sri K. PATTABHIRAMAN (Kolar).—So far as the suggestion made by the Hon'ble Member Sri Shivarudrappa is concerned, I want to add this. It has happened from our experience all these three years that the arrangements by which we have the two respective sessions in the year have not been spaced and have not been considered in the broader perspective. Often times it happens, when a session has met, most of the legislative work remains unfinished and is not taken up and sometimes very important Bills which must receive immediate consideration at the hands of the Legislature are not taken up. It has also happened that we have not had time or the inclination or other facilities to consider them. Therefore, I am making a particular suggestion. There must be a sort of co-ordination between the Legislature Office as such and the Government so far as the question of having the two sessions is concerned. In fact, I am making a practical suggestion. We should have two long sessions in the year so that in one session, namely Budget Session, emphasis should be on financial business and the earlier session or the other session of the year must be sufficiently long and emphasis there must be on the legislative business. I do not certainly suggest that in neither of these sessions the other work should

(SRI K. PATTABHIRAMAN.)
 receive any consideration ; but I only say that emphasis should be upon them. As a matter of fact, the recent experience has been, take for instance this very session. We have got now the financial business scheduled to take place till about the 31st March and the session according to the present programme will have to terminate on the 4th of April unless it is extended, but on the other hand we feel there is a lot of legislative business, a number of Bills that have to be taken up. Possibly, it might happen that if really we are serious in tackling the several Bills before us and in giving adequate and necessary attention to all the legislative business, it is quite possible that we may have to go on almost till the end of April. I am making this suggestion not with a view to make criticism on these matters. I feel it would be most convenient and the responsibility with which we have got to tackle all the business will be reflected if we have two long sessions. I am not making a suggestion about three sessions. That is a matter which is left to Government for such consideration as they may think fit. The Hon'ble Minister may answer Sri Shivarudrappa on that issue. But I am making this suggestion that we should have two long sessions in a year, emphasis being on legislative business in one session and on financial business in the other session. There must be this co-ordination. I commend the suggestion for the acceptance of the Government. That is all I say.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Cut motion No. 51. Sri Bheemappa Naik.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—I have tabled a cut motion to discuss the question of making the Legislature Secretariat independent as contemplated in Article 187 of the Constitution of India. I need not reiterate the fact that the Legislature Secretariat should be an independent office. This is provided in the Constitution itself. It is long overdue. I do not know why the Government have been holding all the powers in their hands and why still they have not been giving sufficient opportunity for the Legislature Secre-

tariat to develop as elsewhere. Many of the difficulties that the members are undergoing to-day are on account of the fact that the Legislature Office has no Secretariat of its own and an independent Secretariat. For every little thing, perhaps even for bills they may have to approach the Government for sanction. In these days, to centralise powers and to ask the Speaker and the Chairman of the two Houses to approach Government for favours as it were, even though there are needs and necessities, would not be correct. It is an anomalous position created. The Government wants de-centralisation from the Centre, wants to have independence of its own. Members often say the Centre is too much. Here also the Government is too much with the Legislature. The very fact that we are working in a democratic age must have made the Chief Minister and the Government concede this aspect that at least the Speaker and the Chairman of the Legislative Assembly and Legislative Council should have independence. It is very very necessary and they themselves should have conceded this long back. It is long overdue. I am sure every one in this House emphatically demands this independence of the Secretariat. I need not put forth further arguments. I only say that the entire House will support my cut motion.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Cut motion No. 52. Sri B. P. Nagaraja Murthy.

Preparation and Printing of Electoral Rolls.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ (ಮಾವಳ್ಳಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಒಂದು ತಕ್ಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ ಭಾರತಾದ್ಯಂತವೂ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೂ ದೊರೆತಂಥ ಒಂದು ಅತ್ಯಂತ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಮತ್ತು ಬಹಳ ಗುರುತುಪಡಿಸಿದ ವಸ್ತು ಯಾವುದೆಂದರೆ ಅದು ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮತವನ್ನು ಚರಾಯಿಸಿ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ನಡೆಸಲು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸ ತಕ್ಕದ್ದೇ ಆಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಚರಾಯಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಆತನ ಹೆಸರು ಚುನಾವಣಾಧಾರದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಆತನ ಹೆಸರು ಸೇರಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರವೇ ಆತನಿಗೆ ತನ್ನ ಮತವನ್ನು ಚುನಾವಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ

ಚರಾಯ್ ಪುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹಕ್ಕು ಬರುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ.

ಈ ದಿವಸ ಈ ಚುನಾವಣಾಧಾರರ ಅಥವಾ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರು ಈ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಈಗ ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಭತ್ತದರೋ, ಚಾವಡಿಯರೋ ಅಥವಾ ಒಂದು ಮರದ ಕೆಳಗಡೆಯೋ ಅಥವಾ ಯಾರದಾದರೂ ಒಂದು ಕಡೆಯ ಮೇಲೋ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡು ಈ ಪಹಣಿ ರೆಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಸಮಕ್ಷಮದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದಿದೆ. ಹೀಗೆ ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಂದರೆ 100-99 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮತದಾರರನ್ನು ಪತಿ ಮನೆಗೂ ಕಣ್ಣಾರೆ ಹೋಗಿ ನೋಡುವ ಹಾಗೆಯೇ ಅವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಅಂದಾಜಿನ ಮೇಲೆ ಬರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವಂತರಾಗಿರತಕ್ಕವರನ್ನು ಗತಿಸಿಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದೂ, ಹುಟ್ಟದೇ ಇರತಕ್ಕವರನ್ನು ಜೀವಂತರಾಗಿರದರೂ ಆ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ನಿರ್ದೋಷಗಳೂ ಎಷ್ಟೋ ಹೊರಬಿದ್ದಿವೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಉಮೇದುವಾರನ ಸೋಲು ಅಥವಾ ಗೆಲುವು ಇರುವುದೆಲ್ಲ ಕೇವಲ 4-5 ಒಟುಗಳಲ್ಲೇ ಅನ್ನುವುದು ತಮಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕದ್ದೇ ಆಗಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಯಾವ ಉಮೇದುವಾರರುಗಳು ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರು ಯಾವನ್ನು ನಷ್ಟಿ ಕೊಂಡು, ನಂಬಿಕೊಂಡು ಇರುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರು, ಯಾರ ಬರಾಬರವೇ ನಿಂತಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರ ಹೆಸರನ್ನು ಈ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸದೆ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆ ಆಗ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮತವನ್ನು ಚರಾಯನುವ ಹಕ್ಕಿದ್ದರೂ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕಾರಣದಮೇಲೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಪರಿಶ್ರಮವಾದಂಥ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ತಮ್ಮನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತಿದ್ದವರಿಗೂ ಒಂದು ದೋಷ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ತೀವ್ರವಾದ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಈ ನನ್ನ ಬೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನೀಗ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದೇನೆಂದರೆ—ಈಗ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರ ಆದಳಿತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಲೆಕ್ಟೋರಲ್ ರೋಲ್‌ಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಂಥ ಕಛೇರಿ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಚೀಫ್ ಎಲೆಕ್ಟೋರಲ್ ಆಫೀಸರ್ ಎಂಬ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೇರೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದಾಗಿದ್ದರೂ ಆ ತೊಂದರೆಗಳಂತೂ ಇನ್ನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನೇರವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ನೇಮಕಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಸೂಕ್ತ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಈ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅವರ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತ

ವ್ಯವಹಾರವೂ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಬರ್ಚುಮೆಂಟ್‌ಗಳ ನೆಲೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಒಂದು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ ಮತ್ತು ಅತಿ ಜರೂರಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ತಮಗೇನೂ ಬರ್ಚು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಇಲಾಖೆ ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

4 P.M.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು—ಮೂಡಿಗೆರೆ—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಪಡೂಲ್ ಜಾತಿಗಳು ಮತ್ತು ಪಡೂಲ್ ಪಂಗಡಗಳವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮುಂದವರಿಸುವಂತೆ ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ತಿದ್ದುಪಾಟು ಮಾಡಲು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಬೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ದೇಶ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಂಡು, ಅದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕೇವಲ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳು ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಮೂದಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಪಡೂಲ್ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ರಚಿಸುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರು ಕೇವಲ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆಂಬ ಭಾವನೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗಿನ ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಲ್ಲದೆ ಇತರ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಎಲ್ಲದರ ಮಟ್ಟವನ್ನೂ ಇತರರೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಇವರು ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ದೊರೆತಿರುವುದರಿಂದ, ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಭಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕು ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಮೀಸಲು ಸ್ಥಾನಗಳಿದ್ದು ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹರಿಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ಹರಿಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಕೂಡ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರವೇ ಆಗಲ ಸಾರ್ವಜನಿಕರೇ ಆಗಲ ಇವರಿಗೆ ಈ ಮೀಸಲು ಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇವರನ್ನು ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಈ ಬೋತಾ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯವರೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ನಾನು ಈ ಬೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ ಭಾರತ ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಮೆಂಡ್ ಮಾಡಲು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆತ್ಮಂತ ನಿಯಮದಿಂದ ದೇಶದ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

Publication of Kannada Summaries of Proceedings.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ (ಬಸವನಗುಡಿ).—ನಾನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿರುವಂತೆ ವಿಧಾನಮಂಡಲದ

(ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.)

ಕಾರ್ಯಕರಾಪಕ ವರದಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಆಗುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಈ ವಿವಾಸನ ಸಭೆ ಮತ್ತು ವಿಧಾನಸಭೆ ಇವುಗಳ ನಡವಳಿಕೆಗಳು ನಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದವು. ಈ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಹಳ ಸಂಗ್ರಹವಾದ ವರದಿಗಳನ್ನು ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಗಳು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಎಲ್ಲ ಓಟರುಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಯುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಡೆಸರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಏನು ಕೆಲಸ ನಡೆಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯಾರು ನಮ್ಮನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಾಗಿ ವರ್ತಿಸಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಭೆಗಳ ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಸಭೆಯ ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿರ್ಭಾವ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಈ ನಡವಳಿಕೆಗಳ ಪೂರ್ವ ವರದಿ ನಡೆಸರಿಗೆ ದೊರೆಯುವುದು ಬಹಳ ತಡ ಮತ್ತು ಕಷ್ಟ. ಆದುದರಿಂದ ಮೊಟಕಾದ ಬೇಗ ಸಭಿಕರಿಗೆ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಹಾಗೆಯೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಇದರ ಸಾರಾಂಶ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಹಾಜರಾದ ವರದಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. Information bulletin ನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಗಳು, ಅವರು ಪ್ರವಾಸಮಾಡಿದ್ದು ಬರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಗಳ ನಡವಳಿಕೆಗಳೂ ಬರುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸಾ.ಯಿ.—ಈಗ ಅವರು ಯಾವ ಮೋತಾ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವರು ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Cut motion No. 59.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ನಡೆಸರು ಸಭೆಯ ಗಮನವನ್ನು ವಿಷಯದ ಕಡೆ ಸೆಳೆದುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯವಿರುವ ವಿಷಯ ಇದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇತರ ಫಾರ್ಮ್‌ಗಳ ಬುಲೆಟಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುವುದು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪ್ರಚಾರವೇ ಜಾಸ್ತಿ. ಹೀಗೆಯೇ ಈ ಸಭೆಯ ನಡವಳಿಕೆಗಳೂ ಬಂದರೆ ನಾವು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್ (ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಮತ್ತು ವಿಧಾನಸಭೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ನಡೆಸರು ಈಜೆಗೆ ಇತರ ಫಾರ್ಮ್‌ಗಳ ಬುಲೆಟಿನ್ ನೋಡದೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಇರಾಬೆಗಳ ವಿಷಯಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳ ನಡವಳಿಕೆಗಳೂ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಂಬಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ Mother of Parliaments ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೆನ್ರಾಡ್ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಟಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇತರ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಸಾರಮಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇತರ ಫಾರ್ಮ್‌ಗಳ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಸಭೆಯ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಿ ಸರಬರಾಜು

ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಭೆಗಳ ನಡವಳಿಕೆಗಳು ಜನಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಬೇಕು. ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ, ಯಾವ ವಸ್ತುವೇ ಅಂಗೀಕೃತವಾಯಿತು, ಬಜೆಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂತು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜನಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ದರೂ ನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿಷಯ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೋ ಅದರ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು, ಹತ್ತರಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನ ಇದರಿಂದಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ. ಇದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ, ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಸಭೆಯವರು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ನಂಬಿಸುತ್ತೇನೆ.

Legislature Secretariat.

Sri B. NARAYANASWAMY (Mysore City—South).—Sir, I want to speak on the cut motion No. 5 which my friend Sri Bheemappa Naik has tabled. I heartily support the cut motion. This is an independent legislature and is expected that the Legislature Secretariat should also be independent. But what you find now is, the Legislature Secretariat is more dependent on the Government for everything and anything. This should not be the case. As a matter of fact, the Legislature Secretariat should be as independent as the Legislature itself. We the members of the previous Estimates Committee gave two reports. In both the reports we have said that the Legislature Secretariat, especially the Committees, should be reinforced with additional staff and that a gazetted assistant should be provided, because the work that is being done in the Estimates Committee and the Public Accounts Committee and several other committees are very important. Till today there has been no response. As a matter of fact, if we had an independent Legislature, I am sure that by this time, the Legislature Secretariat would have been staffed with a Gazetted Assistant who would be an expert on financial matters and other matters of helpful nature. Because, many a time when we sit in the committees, both the Estimates and the Public

Accounts Committee, we feel the need of a Gazetted Assistant who is an expert. We were terribly handicapped in spite of our having a very efficient Secretary and efficient staff. Perhaps members are aware of the recommendations we have made in the Estimates Committee. I would like to know why Government have not so far responded to the recommendations made in both the reports.

Secondly, if the Legislature Secretariat is not independent and is not allowed to recruit its own staff, the difficulty will be that for everything they will have to depend on the favour of the Government. This Legislature should not allow such things. It is but right that the members of the House should demand that the Legislature Secretariat should be an independent body. As a matter of fact, we have seen that for the last two or three years, there is no permanent Assistant Secretary. Because the present Secretary is efficient and well versed in parliamentary affairs, he is able to cope up with the work of the Legislature both in the Assembly and the Council.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Which post are you referring to which is vacant?

Sri B. NARAYANASWAMY.—The post of the Assistant Secretary of the Legislature.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—That has been filled up.

Sri B. NARAYANASWAMY.—Sir, only temporary arrangements have been made. There is no permanent Assistant Secretary who is from the Munsiff's cadre. If we had an independent Legislature Secretariat, it would recruit its own staff and need not have depended on the Government or the matter referred to the Public Service Commission. I know that the post of Assistant Secretary was referred to the Public Service Commission for notification.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Sir, it no longer goes before the Public Service Commission. The Chair already knows that the Chairman as well as the Speaker constitute the Board. They have been given full

powers to recruit the necessary staff and particularly the Assistant Secretary.

Sri B. NARAYANASWAMY.—This information has come to me just now. I thought that the Hon'ble Minister would let me know all these matters at the end of my speech.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Just to help discussion and also to avoid misapprehension. It is a fact that the Chair itself knows.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Chairman and the Speaker constitute the Board for selecting the Assistant Secretary. But it requires the final approval of the Government.

Sri B. NARAYANASWAMY.—Still there is a snag, Sir. Even there, the Chairman and the Speaker are under certain limitations.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Sir, it is the approval of the Rajpranukh that has to be obtained and not of the Government.

Sri B. NARAYANASWAMY.—It means that it has to go through the Government.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I am sorry to say that going through the Government cannot be avoided.

Sri B. NARAYANASWAMY.—Anyhow, it is time that the Legislature Secretariat should be independent and should recruit its own staff and staff for the several committees. I am particular about the several committees; the Estimates Committee and the Public Accounts Committee should have the assistance of a special expert of the status of an Assistant Secretary, a gazetted officer, with his own staff, so that he may help the work of the committee in its financial aspect and on several other matters.

Secondly, Sir, my friend Sri P. R. Ramaiya has stated about the publicity to be given regarding the proceedings of the Assembly. I have also pointed out the necessity for that. No doubt we should thank the Press for the way they are publishing the proceedings or the debates that take place in this House, but more than that, the Government also should at the same time think of publishing for the public a summary of the debates that take place in this

(SRI B. NARAYANASWAMY.)

House. As a matter of fact, Sir, even the Broadcasting Station is not giving sufficient publicity to the debates that take place in the Legislature. If only the listeners were to tune the All India Radio, Delhi or the Akash Vani Broadcasting Station, they would hear more about parliamentary debates and debates that take place in some other States. The Mysore All India Radio gives very little publicity to the proceedings or the debates that take place in this House. I would therefore urge upon the Government, Sir, to see that sufficient publicity is given to debates and discussions. It is an important matter. With these few remarks, I support the Demand.

Extending the Privileges of the Scheduled Castes and Tribes for Ten more years.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ (ಮರವಳ್ಳಿ—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. Scheduled Castes ಮತ್ತು Scheduled Tribes ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ Constitution ನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು special privileges 10 ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ನಿಗದಿಮಾಡಿರುವುದು ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರುವ ವಿರಿಯಡ್ 1960ನೆಯ ಇಸವಿಗೆ ಕೊನೆಗಾಣಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ 10 ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ 10-20-30 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಾದ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕಳೆದ ನಾಗಪುರ Conference ನಲ್ಲಿ 20 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು Resolution ಮಾಡಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಂದೆ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. Constituent Assembly ಅದಾಗ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡಿದ್ದರು. Congress ಸರ್ಕಾರದವರು ದೊಡ್ಡ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿ ಒಂದೊಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹರಿಜನರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ 9 ಜನರನ್ನು ಮಾತ್ರ Constituent Assembly ಗೆ ಬರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದು ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ದಾಮಾ ಪ್ರಕಾರ ಇಷ್ಟು ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು Reserve ಮಾಡಿದಮೇಲೆ, ಈಗ 19ನೇ ಈ ಸಭೆಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಕೂಡ ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ಹರಿಜನ ಸಮಸ್ಯೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಹರಿಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದಿಲ್ಲದೆ ಸರಿಯಾದ ಮತ್ತು

ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಯೋಜನೆ ತಯಾರುಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗು ಶುದ್ಧವೆಂಬುದನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೇಳುಮಾಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬಡತನದಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ತರಬೇತಿನ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯೀಯ ರಂಗದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಸಮಯಾನ್ವಿತವಾಗಿ ಹೋಲಿಸಿ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಸರಕಾರದವರು ಗಮನಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಯಾವರೀತಿ ನಾವು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಸಹಜವಾದ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಸರಕಾರದವರು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಪ್ರಯತ್ನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೂಡ ಅಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗಿವೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು Public Service Commission Report ನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿಯೂ ಅರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ತರುವುದು ಅಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯವರು ಗಮನಿಸಲಿ. ಇನ್ನು ಉಳಿದ 5-6 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದೇ ಸಮಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೇ ಆಗಲಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಲು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪಕ್ಷಗೂ ಕೂಡ fundamental rights ಇರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಜನರನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಇದೊಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ facilities ಸದಾ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಇದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಫಲಿತಾಂಶವೇನು ಎಂದು ನಾವೂ ಕೂಡ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾಳೆ ದಿವಸ General Election ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಆ General Election ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾನು ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈಗ reserve ಸೀಟುಗಳು ಇರುವಾಗ Scheduled Caste ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ಆ privilege ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಬಿಟ್ಟು general seats ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸೀಟುಗಳು ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೆ highest number of votes ಬರತದೋ ಅವರು ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಅವರ ದಾಮಾಪಾ ಪ್ರಕಾರ ಸೀಟುಗಳು ನಿಶ್ಚಿತವಾದರೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರ mercy ಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು constitutional binding ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು organization sympathy ಮೇಲೆ ಹರಿಜನರು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಅವರು ಹರಿಜನರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ guarantee ಏನಿದೆ? ಒಂದುವೇಳೆ ನಿಂತರೂಕೂಡ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲುತ್ತಾರೆಯೇ ಗಾಂಧಿ ಏನಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ (ಹುಲಿಯೂರು ದುರ್ಗ).—ನಮಗೆ ಸರಾಸರಿ sympathy ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.—ದೇಶದ ಹಿಡ್ಡು ರಿಂದ ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದು. All India ದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೂ ಕೂಡ 30 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ extend ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಆನುಗುಣವಾಗಿ Constitution ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ representation ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ತಾನೇ ಸಮಾಜ

ಹಾದರೂ definition ಕೂಡ clarify ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಮತಾನಾದವು classless ಮತ್ತು casteless ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಮತಾನಾದವು ಹಾದರೂ clarify ಮಾಡಿ ಸಮಾಜ ಒಂದೇ, ಒಂದು ಕೋಮುಗೂ ಇನ್ನೊಂದು ಕೋಮುಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರಕೂಡದು, ಒಬ್ಬರು ಕೀಳು, ಒಬ್ಬರು ಮೇಲು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇರಕೂಡದು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದು ಸ್ತಿಮಿತಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಂದಾದರೂ ಒಂದು ದಿವಸ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಆಸೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ resolution ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ 100 ವರ್ಷಗಳು ಜೀವಾಗುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಬೇಕು. ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಪೋಲಿಟಿಕ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Overtime allowance to Legislature Secretariat staff.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ (ಎಳಂದೂರು—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಈ ಪೋಲಿಟಿಕ್ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ನಾವು ಉದೇಶ ಇಷ್ಟೆ. ನಾವು ಈ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆಯುವಾಗ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಷನ್ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯೇಟ್ ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು guest house ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ Non-gazetted staff ಮತ್ತು ಈ menials ಪಿಷಯವಾಗಿ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಾಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವಾಗಿದೆ. ನಾವು ಅಧಿವೇಶನಗಳಿಗೆ ಒಂದಾಗಿ ಭತ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು salary ಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇವರು ಬರತಕ್ಕಂಥ salary ಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತಪ್ಪರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಹಗಲರುಳು ಎನ್ನದೆ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಮುಕ್ತಮಗೂ ಕೂಡ ಗೊತ್ತಾದ ಪಿಷಯ. ಈ overtime allowance ಹಿಂದೆ ಕೂಡ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ ನೆ. ಈಗ ಕಾರಣಾಂತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದೆ ನೆ. ಹಿಂದೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದ allowance ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಲಭ್ಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಭದ್ರವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡಿರುವುದು ಅಷ್ಟು ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಧರ್ಮವಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ overtime allowance ನ್ನು Legislature ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯೇಟ್ ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ menials ಮತ್ತು Non-gazetted staff ಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Abolition of the House.

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—I oppose the Demand No. 12-25 General Administration B. Parliament and State Legislature and C. Elections for Legislature for Rs. 11,58,100. Sir, during the

very first session of this Legislative Assembly after it was reconstituted, I had tabled a resolution to the effect that in Mysore State, Legislative Council should be abolished forthwith. Similar resolutions or cut motions are coming up for discussion before this Assembly. Today also, we see that three Members representing different parties, viz., Sri S. Srinivasa Iyengar, Sri H. C. Linga Reddy and Sri Y. M. Chandrasekharaiya, have tabled cut motions to the effect that the Legislative Council in the Mysore State should be abolished. There is considerable force for this demand, Sir. While moving the resolution in 1952, I had stated that it is more an ornament which is unnecessary for a State like Mysore with meagre resources to tolerate an institution like that. Our work is impeded. We are unnecessarily made to pay more for that institution. We know and it is within the knowledge of the Members here and outside that many a time this Legislative Council is being misused for party purposes as in Madras. In India, Sir, there are big States where there are only Legislative Assemblies and no Legislative Councils. In a State like Hyderabad, there is only Legislative Assembly and there is no Legislative Council. Even Andhra which was formed recently refused to have a Legislative Council. They told the India Government then that it was unnecessary for them to have a Legislative Council and that Legislative Assembly will be sufficient for Andhra. In Bombay, as we are all aware. . . .

Sri P. R. RAMAIA.—On a point of order. The Hon'ble Member has made a statement to the effect that the Upper House is misused for party purposes. Is that expression all-right? Is it parliamentary?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—There is no point of order.

Sri P. R. RAMAIA.—He should not have used that expression.

4-30 P.M.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—In Bombay, a resolution to that effect was passed in the Bombay Legislative Assembly that the Legislative Council may be abolished with effect from the

(SRI MULKA GOVINDA REDDY.)

commencement of the next general elections. This question of abolishing the Legislative Councils in States wherever they are in existence, is being considered very actively and very sympathetically by the Congress High Command. We are also seeing through the newspapers that the Congress Working Committee is also seriously considering the question of abolishing the Legislative Councils in States wherever they are existing and they have also sought the opinion of the concerned State Congress Committees or the State Congress Legislature Parties. In Mysore State, we are also seeing many a time our work in the Legislative Assembly has suffered on account of the Legislative Council as both the Houses are held simultaneously. Members in this House have made persistently criticisms to the effect that Ministers are not present in the Assembly when certain questions are asked or when certain statements are made, because some of them are obliged to be in the Upper House.

Further, Sir, we are in an age of democracy and the people have sent their representatives to the Legislature. Legislative Council is constituted in an indirect way. Government have reserved the power of nominating 8 persons to the Legislative Council in Mysore State. Many a time they are not strictly adhering to the principle underlying the nomination power that has been entrusted to the Government.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—That is your opinion.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—That is my opinion, Sir. We are made to pay more than Rs. 2 lakhs towards the salaries of the members of the Legislative Council, towards the salaries of the Chairman of the Legislative Council and such other incidental charges; and during the session time also, we will be finding it difficult to provide accommodation to all the members of the legislature, i.e., both the Houses. Many a time members are crowded or hurled into rooms.

Further, the Bills that are passed in this Assembly have to go through the

same procedure in the Legislative Council. So much so, unnecessarily time is spent on this procedure. Wherever we want quick legislation, it is possible that the Legislative Council might be a stumbling block. In one instance, it has come to our knowledge, a Bill that was passed in the Legislative Assembly was discussed in the Legislative Council and with some alterations it was referred back to the Legislative Assembly. We know, because the Congress Party that is in majority in this House also has a majority of members on their side in the Legislative Council, whatever Bill that has been piloted and passed by this Assembly will naturally get through in the Legislative Council. Moreover they may not like to give their opinion, but they will be whipped up to give particular opinion though they may not like to give that opinion, because a member of any party will be obliged to follow the discipline and dictates of the party.

Further Sir, whatever the party decides, will have to be accepted by the members of the party irrespective of their opinion. (*A Voice*: It is different here.) Even here the party dictates are carried out.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—If that is the case, what is the particular thing that you object to in the Upper House?

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—That is exactly the reason I am driving at. Whatever they want to carry out in this House, they can carry out in the Legislative Council.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—That is how we want to build up India.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—That is exactly the reason why they should not have two Houses in the Mysore State. They can as well do a way with the Legislative Council. Whatever they want, they can get through in the Legislative Assembly and it is only superfluous for the Legislative Council to give its rubber stamp. If you are in a position to see that a decision taken by the Legislative Assembly, can be reversed by the Legislative Council, there is some meaning and there would have been some

force in having two Houses in Mysore State.

Sri M. LINGANNA (Nanjangud).—Have you not referred a Bill to the Joint Select Committee and our opinion was recorded in the Legislative Council?

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—We know the Legislative Council is constituted by a party which is in majority in the Legislative Assembly. It is possible to see that their members are represented in greater number or in majority in the Legislative Council, because out of 13 members that are elected from the Legislative Assembly to the Legislative Council, majority of the members will be representing the ruling party. Today it may be a Congress, tomorrow it may be Praja-Socialist Party; whichever party is in power that party will be in a position to send majority of the members to be elected from the Legislative Assembly to the Legislative Council. That is one thing. Again, they have the power of nominating 8 members to the Legislative Council. So much so, they can manoeuvre and manipulate to see that the majority of the members in the Legislative Council will be from the party which is in power in Mysore State or in any other State where there are two Houses.

Further, many Constitutional experts have stated that in a federal constitutional structure, there may be every reason to have two Houses—at the Centre one Lok Sabha and another Rajya Sabha. In States there is no need to have two Houses, as most of the powers that the States were enjoying before the Constitution came into force are curtailed. Under the present Federal Constitution of India the provincial autonomy is more a mockery; we have been reduced to the position of a municipality under the Federal Constitution. What I am driving at is, we have got very little powers and functions; it is unnecessary to have two Houses in Mysore State. I therefore urge upon this Assembly to immediately abolish the Legislative Council in Mysore State.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ (ಹೊಳೆತ್ತೆರೆ-ಅನುನೂರಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ

ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು 'ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಜಾತಿಗಳು ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಪಂಗಡಗಳವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಸುವಂತೆ ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ತಿದ್ದುಪಾಟು ಮಾಡಲು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ' ಎಂದು ಷೋತಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಷೋತಾ ನಿರ್ಣಯ ಬಂದಿರುವುದು ಸಕಾಲವಾಗಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲೆ ಇದೇತಾನೇ ಚುನಾವಣೆಗಳು—ಪಂಚಾಯಿತಿ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಚುನಾವಣೆಗಳು—ನಡೆದಮೇಲೆ ನಮ್ಮವರು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸಿರತಕ್ಕ ಕಷ್ಟ ಸವಳಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಮಯೋಚಿತವಾಗಿ ಇದನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದುವರೆಗೂ ನಮಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿರಲಿಲ್ಲವು. ದೊಂದ ಕಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡಗಳಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ awakening ಬಂದಿವೆ. ಅಂಥ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಜ್ಞಾನ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಉಂಟಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದು ಇನ್ನೂ ಅಷ್ಟು ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಪಾಸ್ತವವಾಗಿಯೂ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲೆ ನೋಟಿಸಿರುವಂತೆ ಸ್ಥಾನಗಳ reservation ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕೊನೆಯುಷ್ಕ ಇನ್ನು 10 ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗಾದರೂ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ಒಂದು ವಾದ ಹೂಡಬಹುದು. ಇದೇ ರೀತಿ ಎಲ್ಲವುಗಳಿಗೆ Reservation ಪದ್ಧತಿ ಇಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಹುರಳಿಲ್ಲ. ಇತರರಂತೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದು. ಇಲ್ಲವೆಂದು ಫಲಿತ; ನಾಳೂ ಸಹ ಇತರರಂತೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಡಿಬ್ಬಿತನದಿಂದ ಎದೆಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಎದುರಿಸಬೇಕು. ಅಂಥ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳೂ ಇವೆ. ಆದರೂ ಸಹ ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ರೀತಿ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಗಳಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮವರು ಇನ್ನೂ ಕಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇತರರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡೇ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಸಮುದ್ರದ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮರಳನ್ನಾದರೂ ಎಣಿಸಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಎಣಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಜನಶಕ್ತಿಯಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ voiceನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡುಬರುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮವರ ಆರ್ಥಿಕ ಹೀನತೆಯೇ ಇದಕ್ಕೊಂದು ಕಾರಣ. ವಿವಾಳಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಇತರರಿಗಿಂತ ಕಿಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ದನ್ನೂ ನಾವು ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಈಗಿರುವ Reservation ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು, ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ.

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ)

We feel certainly that it is not a pleasant thing to be called a untouchable or a depressed class man; but more so to be treated as a depressed class man or untouchable. Now, a time has also come that we are also realising that we do not want to be called as such and much more do not want to be treated as untouchables or as depressed class men. We know, some of us are educated, if not better than others at least equal any other man. We want this reservation, as my friend says, until that time when we will be independent economically along with the general classes.

ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಈ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ (ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು, ನಮ್ಮ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಆಫೀಸ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಟ್‌ನಲ್ಲಿ Independent ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇದುವರೆಗೂ ಆಗದಿರುವುದು ಬಹಳ ವಿಘಾದಕರ. ನಮ್ಮ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಟ್, ನಾ ಯಾಂಗ್ ಹೇಗೆ independent ಆಗಿರಬೇಕೋ ಹಾಗೆ independent ಆಗಿದ್ದು, ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಸರ್ಕಾರದವರ ಕೈಕಾಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡುವಂತಿರಬಾರದು. ಈ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸಣ್ಣ ನೌಕರರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಚೈಮ್ ಭತ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಈಗತಾನೆ ಕೆಲವು ಮಿತ್ರರು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದರು. ಹಿಂದೆಯೂ, ಈವೊತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಈ ಭತ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಈ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಆಫೀಸ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಜನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ staff ಎಷ್ಟಿರಬೇಕೋ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವುದಕ್ಕೇ 30-40 ಜನರನ್ನು appoint ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ರೆಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದರೆ, ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಒಂದು ಠಿಂಗಳು ನಡೆದರೂ ಸುಮಾರು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ 1,500 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಸ್ಟೀಕರ್ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉಳಿಸಿ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ—ಅವರು ಈ ಅಧಿವೇಶನದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ದಿನವಿಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಶ್ರಮ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಪೋತ್ಯಾಹಿಂದ ಮಾಡುವಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಅವರುಗಳಿಗೆ ಈ ಆರ್ಟಿಕಲ್‌ನನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಆಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅಶ್ವತ್ಥಕವಾಗಿ ಎಷ್ಟೇ ಹಣವನ್ನು ವ್ಯಯ ಮಾಡಿದರೂ ಆಗ

ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಕ್ಕೆ ಒಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಅವೇ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಹುಂಗಾಮಿಯಾಗಿ 2.3 ಠಿಂಗಳತನಕ 30 ಜನರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 2-3 ಸಾವಿರದ ವರೆಗೂ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ದಿವಸ ಆ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿದಾಗಲೂ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಈ ಅಲ್ಪ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕೆಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಹಾಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಎಲ್ಲದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಕೈಚಾಚಿಕೊಂಡು ನಿಲ್ಲಬೇಕಾದಂಥ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕದಕ್ಕೂ ಪುಟದಕ್ಕೂ ಕೈಚಾಚಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಆ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಟ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಿಂದ ಇರಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಈ ದಿವಸ ಈ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಟ್‌ಗೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಆಫೀಸ್ ಒಂದು ದಕ್ಕತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಪ್ರೋಟೆಕ್ಷನ್ ಇತ್ತಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ಹೇಗಿರುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಈ ದಿವಸ ಯಾರು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಸಚಿವರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದರೂ ರೋ ಅಂಥ ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರೇ ಹಿಂದೆ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಕೌನ್ಸಿಲಿಗೆ ಮೆಂಬರಾಗಿದ್ದಾಗ ನನ್ನ ಕೈಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಈ ದಿವಸ ಅವರೇ ಆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವಾಗ ಮಾಡುವೆ ಇದ್ದು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ (ನೆಲಮಂಗಲ—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ; ಹೀಗೆ ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುವಾಗ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಅಂಗಾಹನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಮಾತನಾಡಿದ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಈ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಜಾತಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಪಂಗಡಗಳವರಿಗೂ ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನೂ ಈಗ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಮೇ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೂ ಮುಂದು ವರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಅವರು ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಈ ರಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೂ ಹೀಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲದಂತಹ ನಮಗೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಸಂಶಯ ಉಂಟು ಇದೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಬೆಳಸಬಾರದು, ನಾವೂ ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ ಅಶ್ವತ್ಥಕ ಒಂದು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಮತ್ತು ಈ ಲೋಚನೆ ಮಾತಕ್ಕದ್ದು ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಹೋದರೆ ಅಷ್ಟು ಉತ್ತಮವಾದೀತು ಆನತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಆಸೆಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಈ ಅವಧಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಆದರೆ ಈಗ ಕಳೆದು ಹೋಗಿರತಕ್ಕ ಅವಧಿಯಲ್ಲಾದರೂ ಇವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕಾರ್ಯಗಳು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ರಾಜಕೀಯಾಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ದಾರ್ಮಿಕರಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂದು ವರಿಸುವೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಎನೋ ಅಷ್ಟು ಈ ರಾಜಕೀಯರಂಗದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದರೂ ಧಾರ್ಮಿಕರಂಗದಲ್ಲಿ ಜನರ ಮನೋಭಾವ ಹಿಂದಿ

ನಿಂದಲೂ ಹೇಗಿತ್ತೋ ಈಗಲೂ ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಇರಲಿ ಎಂದು ನನಗೂ ಅನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಒಂದು ಕಾನೂನಿನ ರಕ್ಷಣೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಗೆ ನಾವು 15-20 ಜನರು ಬಂದು ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಯಿತು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ದಿವಸ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ತತ್ವಗಳ ಬಲದಿಂದ ದೇಶವು ಒಂದು well balanced ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಈ ಪಂಗಡಗಳವರಿಗೆ ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ರಚಕೃಂಧ ಒಂದು ಸದವ ಕಾಶವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಾಲದವರೆಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದೂ, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನನ್ನು ತಿದ್ದು ಪಡೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ, ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ತಾವು ಇಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೂ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಏನೂ ಸಾರ್ಥಕ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಮತ್ತು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಕೈ ಹಾಕಿದರೆ ಆಗ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಈ ಜನರ ಕಾಣಿಸಿ ಟು ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಇತರರ ನೆಲೆನ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಿಡೆಯೆಂದೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ತಾವು ಕೆಲವು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ರಿಜರ್ವ್ಡ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರೋ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿರುವುದರ ಅರ್ಥವೇನೆಂದರೆ, ಒಂದು ಜನರಲ್ ಸೀಟು ಮತ್ತು ಒಂದು ರಿಜರ್ವ್ಡ್ ಸೀಟ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಜನರಲ್ ಸೀಟಿನವರು ಚುನಾವಣೆಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ರಿಜರ್ವ್ಡ್ ಸೀಟಿನವರಿಗೆ ಹಾಕಿಬಿಡುತ್ತಾರೋ ಅನ್ನು ತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದಾರೋ ಎಂಬುದು ಎನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಜನರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಆ ಹಿಂದಿನ ಭಾವನೆಗಳು ಹೋದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ—ಅಂತು ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ವರ್ಷ ರಕ್ಷಣೆಗಳಿರಬೇಕು.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Minister will reply now.

*ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್ (ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಸ್ತು ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ನನಗೆ ಇರುವ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಾವಕಾಶದಲ್ಲೇ ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸರು ಕ್ಷೇತ್ರತತ್ವ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳಿಗೂ ಜನಾರ್ಡ್ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಒಟಿ ನಲ್ಲಿ ಈ ಡಿಮಾಂಡಿನ ಮೇಲೆ ಐದು ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ; ಮತ್ತು ಮಾತನಾಡಿದಂತಹ ಸದಸರುಗಳ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬರು ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಒಂದು ಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ತಂದಿದ್ದ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಒಂದು ಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರ 1954ನೆಯ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಆಗ ಇದರ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಗಳು ನಡೆದು ಕೊನೆಗೆ ಇದು ಆ ದಿವಸ ಬಿಡು ಹೋಗಿತ್ತು. ಈ ದಿವಸ ಒಂದು ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮೂರು ಜನ ಸದಸರುಗಳೂ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾಗ ಒಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನೇ ಮಂಡಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸರುಗಳೇ ಇದ್ದು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿರುತ್ತಿರುವುದು ಇದರಿಂದಲೇ ವ್ಯಕ್ತ

ವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆ ಸಭೆಯು ಇನ್ನೂ ಇರಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಬೇಡವೇ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಇನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದ ಕಾರಣ ನಾನೇಗ ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಆಯಾ ದಿನದ ವಿಚಾರ ಆಯಾ ದಿನವೇ ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಲಭಿಸುವಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಬಿ. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿಗಳವರೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯನವರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಕನಡ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಆಮೋಘವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿವೆ, ಆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದರೂ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎ. ಐ. ಆರ್. ಮತ್ತು ಬುಲೆಟಿನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ಉಚಿತವೇ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪತ್ತೇಲಿಸಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ನೂಕ. ಏನೇ ಆಗಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಈ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಜಾತಿಗಳ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ ಪಂಗಡಗಳವರಿಗೆ 10 ವರ್ಷಗಳ ತನಕ ಕಾಣಿಸಿಟ್ಟು ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ನೂಟಿಸಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ತಂದು ಅವುಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ 10 ವರ್ಷಗಳಕಾಲ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು 10 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲಾವಧಿಯವರೆಗೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಅವಧಿಯು ಪೂರೈಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ 5-6 ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆಯಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಎಲ್ಲಾ 3-4 ವರ್ಷಗಳು ಮಾತ್ರ ಆಗಿದೆ.

“Art. 339. The President may at any time and shall at the expiration of ten years from the commencement of this Constitution by order appoint a Commission to report on the administration of the Scheduled Areas and the welfare of the Scheduled Tribes in the States specified in Part A and Part B of the First Schedule.

“The order may define the composition, powers and procedure of the Commission. . . .”

ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳಿಂದ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ಪ್ರಗತಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪತ್ತೇಲಿಸಬೇಕಾದ ಈಗಾಗಲೇ ಇದರ ಅವಧಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಿರ್ದರಿಸಿರತಕ್ಕ 10 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಗಿಯಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಐದು-ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲಾವಕಾಶವಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ ಐದು-ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ರೂಪ ರೇಖೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು

(ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.)

ಈ ದಿವಸವೇ ಆಲೋಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ ರಿಂದ ಇದಿನ್ನೂ ಪ್ರಿಮೆಚೂರ್ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಕೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. Intensive investigation and extensive investigation-ಹೀಗೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಎರಡು ರೂಪವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಗೂ ಹೋಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಜನರನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರೆ ಅಷ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಸಂಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚು ತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಜಾಗೃತ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ವರಮಾನ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಆಶೆಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿಸತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಧಾನದಿಂದ ಅವರು ಕೆಚ್ಚಿನ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಈಗ ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಏನೇನು ಸೂಕ್ತ ವಿರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೋ ಆ ವಿರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಮಾಡಿಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೇಗ ತಮಗೆ ಕೆಲವು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. As a result of revision of rolls in 1952, 1,34,405 voters were newly brought on the roll. The revision in 1953 brought in about 26,000 voters, and the revision in 1954 brought in 22,000 voters.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈಗ ಈ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಹಳ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಮಗೆ ಈ ವರದಿಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೂ ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಂಥ ಅಶ್ರದ್ಧೆಯಿಲ್ಲದರೂ ನಡೆದಿದ್ದರೆ, ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಸರಿಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಈ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಾಟ್‌ಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಹಿಂದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದುದನ್ನು ಶ್ರೀ ಎ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಇದು ಬಹುಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೊಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್‌ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿದೆ ಆ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ತನು ಅಧೀನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವಂಥ ಶಬ್ದವಿ ವರ್ಗವನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಂಪೂರ್ಣ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಅನುಮಾನ ಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಾಟ್‌ನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಈ ಬಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂಬುದರ ಕೆಲವು

ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಗೆ ಒಂದು ನಿಗಾ ಇಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಹಾಗೆ ಇದರ ಮೇಲೂ ಒಂದು ನಿಗಾ ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟು ಶಿವಾಯ ಎದರ ಆದಳತಕ್ಕ ಧಕ್ಕೆ ತರುವಂಥ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಇರುವಂಥ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ನಾವೆಂದೂ ಮೊಟಕು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆ ಬೋರ್ಡ್‌ನಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಶಿಫಾರಸುಗಳಿಗೂ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಏನೂ ಅನುಮಾನವಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಬಿ. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿಗಳು ಒಂದು ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ಸುತ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಏನೋ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಆ ವಿಚಾರ ನನಗೇ ಇನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಾಟ್ ನ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಒವರ್‌ಟೈಂ ಆಲೋಯಾನ್‌ನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ—Overtime allowance to non-gazetted and menial staff. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಎ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಈ ಒವರ್‌ಟೈಂ ಆಲೋಯಾನ್‌ನ್ನು ಈಗ ಈ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಾಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬ್ರಾಂಚಿನವರಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಆದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಬ್ರಾಂಚಿನವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಈಗಲೂ ಈ ಆಲೋಯಾನ್ ಆ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಾಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It further strengthens the cause of giving them overtime allowance.

ಅಂತರ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಶಿವರಾಜಪ್ಪನವರು ಈ ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಅಧಿವೇಶನಗಳನ್ನು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೂರಾವರ್ತಿ ಕರೆಯಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೂ, ಕಾನೂನಿನೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಯಾವ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿರುವುದು ಎರಡು ಸಲಕ್ಕೆ ಕಡಮೆ ಇಲ್ಲದಹಾಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಲ ಬೇಕಾದರೂ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆಯಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ನಾವಿಂದು ಮಾತನಾಡುವುದೂ ಸಹ ಒಂದು ಜಾಣ್ಮೆಯಿಂದಲೇ ಕೂಡಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

Sri K. PATTABHIRAMAN.—What I said was, you always summon one session; as a short session and the other as a long session. Please take the last session, what happened in the last session? We met for 10 days. I do not mean any offence to anybody. Practically, the output of legislative work in that session may not be very much. I will not add anything. There must be two sessions, emphasis being on legislative business in one session

and on financial business in the other session. That is what I suggested.

5 P.M.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಎಷ್ಟು ಸಲ ಸೆರಿಸಬೇಕು, ಯಾವರೀತಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು 'ಆರಾಟ್' ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಆರೋಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈಗ ವಿರೋಧ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 11,58,100 be granted to the Government to defray the charges

which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1956, in respect of 'General Administration (State Legislature and Election Charges)'.”

The motion was adopted.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The House will now rise for the day and meet tomorrow at 12 Noon,

The House adjourned at Two Minutes past Five of the Clock to meet again on Tuesday, the 15th March 1955 at Twelve of the Clock.